

**ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Τ.Θ.30 390-ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 60
Τ.Κ. 100 33- ΑΘΗΝΑ
www.apof.ekdd.gr/index.html**

**ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1995**

«ΡΗΞΙΚΕΛΕΥΘΟΝ»

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ**

ΤΕΥΧΟΣ 5

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ
TAX. ΘΥΡΙΔΑ: 30390 - ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 60
T.K.10033 - ΑΘΗΝΑ-www.apof.ekdd.gr/index.html

ΕΤΟΣ 2^ο - ΤΕΥΧΟΣ 5
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ: 200 ΔΡΧ.

ΙΑΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΚΛΟΤΗΣ (ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ):
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
(τηλ.: 3229954 - fax :3239091)
TAX.ΘΥΡΙΔΑ : 30390
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 60
T.K. 10033 - ΑΘΗΝΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΛΟΣΗΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΝΤΥΠΟΥ:
ΝΙΚΟΣ ΛΕΝΟΣ
(τηλ.:2928042-8201788)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:
ΣΤΡΑΤΗΣ ΧΑΤΖΗΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
(τηλ.:5235441)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Φιλίτσα Αθανασιάδου (τηλ.:3249084)
Θανάσης Γιαννόπουλος(τηλ.:6911122, e-mail: t g i a n @ g s r t .gr & agnanti @ ath.forthnet.gr)
Μάριος Κωστάκης (τηλ.:8201786)
Νίκος Λένος (τηλ.:2928042, e-mail: nlenos@hotmail.com)
Μαρία Μωυσίδου (τηλ.:3235089)
Στέλλα Νικολάου (τηλ.:7789345)
Μαρία Νίκου (τηλ.:3312470)
Φωτούλα Ντινάκη (τηλ.:7467043)
Ειρήνη Τσιρογιάννη (τηλ.:3496326-7015959)
Βασίλης Τσιτσιόλης (τηλ.:3223064, e-mail: k a g i a s @ e e x i .gr)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΝΤΥΠΟΥ:
Θανάσης Γιαννόπουλος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΕΤΣΗΣ-Πανεπιστημίου 59 & Εμμ.Μπενάκη 5-Αθήνα
τηλ.:3215578

«.....Σας ευχόμαστε

Ευτυχισμένο και Υγιές 1999.....»

Το Δ.Σ. της Ένωσης Αποφοίτων Ε.Σ.Δ.Δ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελίδα	6
<i>Σημείωμα του εκδότη</i>	6
<i>Nέα του τριμήνου</i>	7
«Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας – ΕΔΕΤ», της Ξανθής Ψιακή	9
ΑΡΘΡΑ-ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	
«Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του ιδιώτη έναντι του νομοθέτη», της Γιάννας Κουρεμάδα	18
«Ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης- θέματα προσαρμογής», του Νίκου Λένου	24
ΑΠΟΨΕΙΣ: «Έθνη και κόμματα», του Μάριου Κωστάκη	27
Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.	
«Τοπική αυτο-διοίκηση: Η αποκέντρωση της διαφθοράς της εξουσίας», του Παναγιώτη Δ. Ζαρίφη	32
«Οδηγίες σχετικά με την δημοσίευση κειμένων στο περιοδικό», του Θανάση Γιαννόπουλου	34
Επισημάνσεις—Πληροφορίες—Σχόλια, των Ν. Λένου και Ε. Κατσαρού-Λιώση, υπενθύνων της Ομάδας Διαρκούς Επιμόρφωσης των αποφοίτων της Ε.Σ.Δ.Δ.	36

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΛΟΤΗ

Αγαπητοί φίλοι,

Τους τρεις αυτούς μήνες που πέρασαν φάνηκε εντονότερα, πως η χώρα μας οδηγείται με σταθερά βήματα στην ένταξή της στην ONE. Μία από τις πολλές συνέπειες που θα έχει κάτι τέτοιο και μάλιστα ήδη έχει αρχίσει να διαγράφεται, είναι η **αδήριτη αναγκαιότητα μεταρρύθμισης των διοικητικών μας δομών και διαδικασιών, κατά τα μέτρα και τις απαιτήσεις των προηγμένων Ευρωπαϊκών διοικήσεων.**

Το Νοέμβριο, στο διεθνές συνέδριο του ΥΠΕΣΔΔΑ στους Δελφούς, με θέμα την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες (τίτλος του «ποιότητα και δημόσια διοίκηση»), τονίστηκε πολλές φορές η παραπάνω αναγκαιότητα και προσδιορίστηκε με αρκετή σαφήνεια **η διαφανόμενη νέα διοικητική πραγματικότητα.**

Είναι προφανές λοιπόν, πως πριν ακόμα μπούμε στην ONE αλλά πολύ περισσότερο από κει και πέρα, πρέπει να εκπληρώνουμε **ορισμένα κριτήρια διοικητικής σύγκλισης!!!** (βλ. Λόγο Υπουργού ΕΣΔΔΑ Αλ. Παπαδόπουλον). Αυτά τα κριτήρια αφορούν τόσο την ύπαρξη και λειτουργία κάποιων θεσμών («Συνήγορος του Πολίτη», ελεγκτές διαφόρων Υπουργείων κ.λ.π.) όσο και την ποιοτική βελτίωση των παρεχόμενων σήμερα υπηρεσιών, με βάση την καθιέρωση κριτηρίων αποδοτικότητας και μετρήσιμων δεικτών.

Στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση φαίνεται να κινείται το ανώτατο συνδικαλιστικό όργανο των δημοσίων υπαλλήλων της χώρας μας. Η **ΑΔΕΔΥ**, στο πρόσφατο συνέδριο της του Νοεμβρίου (στο οποίο εμείς απευθύναμε συναδελφικούς χαιρετισμούς, χωρίς όμως να κληθούμε να συμμετάσχουμε με οποιοδήποτε τρόπο!) επικεντρώθηκε στην καταγραφή των εσωτερικών συσχετισμών δυνάμεων (είτε κομματικών, είτε υπαλλήλων ΔΕ με υπαλλήλους ΠΕ) και δεν μπόρεσε να αρθρώσει κάποιο σοβαρό προβληματισμό, κάποια νέα θέση, κάποια δημιουργική πρόταση, ενόψει του συγκλονισμού που επέρχεται! Ατυχώς, καμμία δυνατότητα αυτορρύθμισης, καμμία στρατηγική αντιμετώπισης και προσαρμογής στις αναγκαιότητες της νέας ανταγωνιστικής πραγματικότητας δεν αναδείχθηκε από αυτό το συνέδριο. Το σώμα των Ελλήνων δημοσίων υπαλλήλων έτσι, πρόκειται να αντιπαρατεθεί με τους γνωστούς και αναποτελεσματικούς τρόπους, στον οδοστρωτήρα των αλλαγών που κρούουν τις θύρες, ενώ στο πλάι, ο ιδιωτικός τομέας (ποικιλώνυμοι σύμβουλοι, managers κ.λ.π.) είναι έτοιμος να εκμεταλευτεί τις ευκαιρίες που θα παρουσιαστούν.

Εν όψει αυτής της ήδη διαγραφόμενης κατάστασης, θεωρούμε βέβαιο, ότι οι **ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ της ΕΣΔΔ, συντομότατα θα κληθούν να αναλάβουν πολύ σημαντικότερες ευθύνες** (όπου αυτό δεν γίνεται ήδη) **και να «τραβήξουν» το διοικητικό μηχανισμό σε ρυθμούς και σε απόδοση, που να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού περιβάλλοντος.** Οι πρόσφατες συζητήσεις μας με την πολιτική ηγεσία καθώς και οι αποφάσεις της τελευταίας (συνεδρίαση Υπουργικού Συμβουλίου 20/11/98, προώθηση νέων οργανισμών Υπουργείων με πρόβλεψη σύστασης επιτελικών μονάδων κ.λ.π.) στηρίζουν πλήρως αυτήν την εκτίμησή μας και μας κάνουν **ΝΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΧΡΟΝΟ.**

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Φαίνεται πως η ώρα των Αποφοίτων της Εθνικής Σχολής έρχεται μαζί με το νέο χρόνο 1999.

Καλές γιορτές και φροντίστε να είστε έτοιμοι!!!

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ στους συναδέλφους που ζεχώρισαν στη σχετική διαδικασία και εντάχθηκα στο νέο, εκσυγχρονιστικό, διοικητικό μας θεσμό, στο **Συνήγορο του Πολίτη**. Ευχόμαστε καλή δουλειά, πολλές επιτυχίες στην πάταξη της κακοδιοίκησης και νέες προσθήκες στη συντελούμενη, εκσυγχρονιστική προαπάθεια. Στο επόμενο τεύχος, μόλις θα έχει ολοκληρωθεί η απόσπαση και η ατακτοποίηση των συναδέλφων στη νέα τους υπηρεσία, θα δημοσιεύσουμε τα ονόματα και τα τηλέφωνά τους για να διευκολύνουμε τη μεταξύ μας συνεργασία.

NEA TRIMHNOY

Πραγματοποιήθηκαν

- 1/10 'Εναρξη λειτουργίας του νέου εκσυγχρονιστικού θεσμού του Συνήγορου του Πολίτη. Στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό συμπεριλαμβάνονται και απόφοιτοι, επιτυχόντες στη σχετική διαδικασία.
- Οκτ.- Νοε Στήριξη συναδέλφων I. Μπαμπούκη (Ε'σειράς) και M. Κουτσονάσιου (ΣΤ'σειράς), προκειμένου να προσφύγουν στα Διοικητικά Δικαστήρια, για τη διεκδίκηση θεσμικών αιτημάτων των αποφοίτων (αναγνώριση χρόνων προϋπηρεσίας στην πρώτη περίπτωση, ένταξη μορφωτικών ακολούθων σε αντίστοιχο κλάδο και όχι αφομοίωσή τους σε άλλους, στη δεύτερη).
- 3/12 Συνάντηση Δ.Σ. με Υφυπουργό ΕΣΔΔΑ (αρμόδιο για θέματα Δ.Δ.) κ. Στάυρο Μπένο. Θετικά λόγια για ρόλο Αποφοίτων και εντολή οτι, να συζητήσουμε με τους συμβούλους του κ.κ. N. Μιχαλόπουλο και Π. Καρκατσούλη, για τον τρόπο της θεσμικής μας αναβάθμισης.
- 7/12 Πρώτη συνάντηση εκπροσώπων μας (αντιπρόεδρος Στ. Κατσαρός, γ.γ. Φ. Ντινάκη, πρόεδρος Συλ. Σπουδαστών Θεμ. Γιαλελής, γ.γ. Συλ. Σπουδαστών Θ. Αθανασιάδης) με συμβούλους Υφυπουργού κ.κ. N. Μιχαλόπουλο και Π. Καρκατσούλη.
- 13/12 «Προεόρτιος» χορός Ένωσης στην ταβέρνα «το Δειλινό» στην Καλλιθέα!
- 22/12 Δεύτερη συνάντηση εκπροσώπων μας (πρόεδρος Κων. Παπαδημητρίου, γ.γ. Φ. Ντινάκη, πρόεδρος Συλ. Σπουδαστών Θεμ. Γιαλελής, γ.γ. Συλ. Σπουδαστών Θ. Αθανασιάδης) με συμβούλους Υφυπουργού. Αποκάλυψη πραγματικών προθέσεων και ανύπαρκτων θέσεών τους.

*Πρόκειται να
γίνουν*

- Iανουάριο* Συνάντηση με Υφυπουργό ΕΣΔΔΑ κ. Σταύρο Μπένο και συμβούλους του, προκειμένου να εκτιμηθούν δεόντως τα (ανύπαρκτα) αποτελέσματα των συνομιλιών μας.
- 19/1 Συζήτηση στο Διοικητικό Εφετείο Αθήνας της υπόθεσης για τα μισθολογικά των Αποφοίτων (κλιμάκια κ.λπ.).
- 25/1 Υποδοχή στην ΕΣΔΔ των σπουδαστών της 12ης εκπαιδευτικής σειράς.
- 30/1 Επίσιος χορός Ένωσης Αποφοίτων στο ξενοδοχείο PARK και κοπή πρωτοχρονιάτικης πίτας.
- Φεβρουάριο* Τακτική Γενική Συνέλευση.
- Mάρτιο* Έναρξη επιστημονικών εκδηλώσεων (διαλέξεων, πολιτιστικών εκδρομών κλπ) Ένωσης.

ΑΡΘΡΑ -ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ-ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ - ΕΔΕΤ

Της Ξανθής Ψιακκή

1. Γενικά στοιχεία

Το ΕΔΕΤ είναι το Εθνικό Δίκτυο Ερευνας και Τεχνολογίας για παροχή Internet υπηρεσιών στην ακαδημαϊκή - ερευνητική κοινότητα της χώρας, κατά τα πρότυπα των αντίστοιχων δικτύων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. RENATER-Γαλλία, UKERNA-M. Βρετανία, GARR-Ιταλία, DFN-Γερμανία). Εντάσσεται στο πρόγραμμα ΕΠΕΤ II του Β' ΚΠΣ με προϋπολογισμό 2,153 δισεκατομμύρια δραχμές περίπου, για τρία χρόνια. Το έργο αυτό αποτελεί αποφασιστικό βήμα στην πορεία της χώρας μας προς την Κοινωνία των Πληροφοριών.

Το ΕΔΕΤ διασυνδέει όλα τα Πανεπιστήμια, Τεχνολογικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα της χώρας καθώς και τα τμήματα έρευνας και ανάπτυξης άλλων οργανισμών. Η επικοινωνία γίνεται σε υψηλές ταχύτητες μετάδοσης και με αξιοπιστία έτσι ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις για μετάδοση δεδομένων καθώς και οι απαιτήσεις μεταβίβασης σύνθετων μορφών πληροφορίας πολυμέσων. Το πλαίσιο ανάπτυξης του δικτύου είναι συμβατό με το διεθνές δίκτυο INTERNET, προς το οποίο συνδέεται μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου TEN-34 με γραμμή 34Mbps.

Το ΕΔΕΤ έχει επιπλέον επιλεγεί από την κοινοπραξία των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας (GU-NET) σαν ο φορέας παροχής υπηρεσιών Internet στα μέλη της. Αξιοποιούνται έτσι σε μέγιστο βαθμό οι διαθέσιμοι πόροι του ΚΠΣ του Υπουργείου Παιδείας και αυτού της ΓΓΕΤ, αποφεύγονται οι επικαλύψεις και εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα και αποτελεσματικότητα των απαιτούμενων δραστηριοτήτων ανάπτυξης.

Συμπερασματικά η δημιουργία του ΕΔΕΤ αποτελεί το επιστέγασμα ενός εκτεταμένου διαλόγου με την ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα που ξεκίνησε το 1994, συνεχίστηκε με την σύνταξη από την ΓΓΕΤ των τεχνικών προδιαγραφών υλοποίησης και λειτουργίας του ΕΔΕΤ και την έγκριση του σχετικού έργου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ολοκληρώθηκε μέσα στο 1998 με την υλοποίηση του δικτύου κορμού.

2. Τεχνική Περιγραφή

Η ΓΓΕΤ έχει υπογράψει σύμβαση με τον ευρωπαϊκό φορέα ακαδημαϊκών και ερευνητικών δικτύων DANTE για τη διεθνή σύνδεση, η οποία στις αρχές του 1996 ήταν στα 2Mbps και τον Αύγουστο του 1997 αναβαθμίστηκε στα 10Mbps, οδηγώντας σε θεαματική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

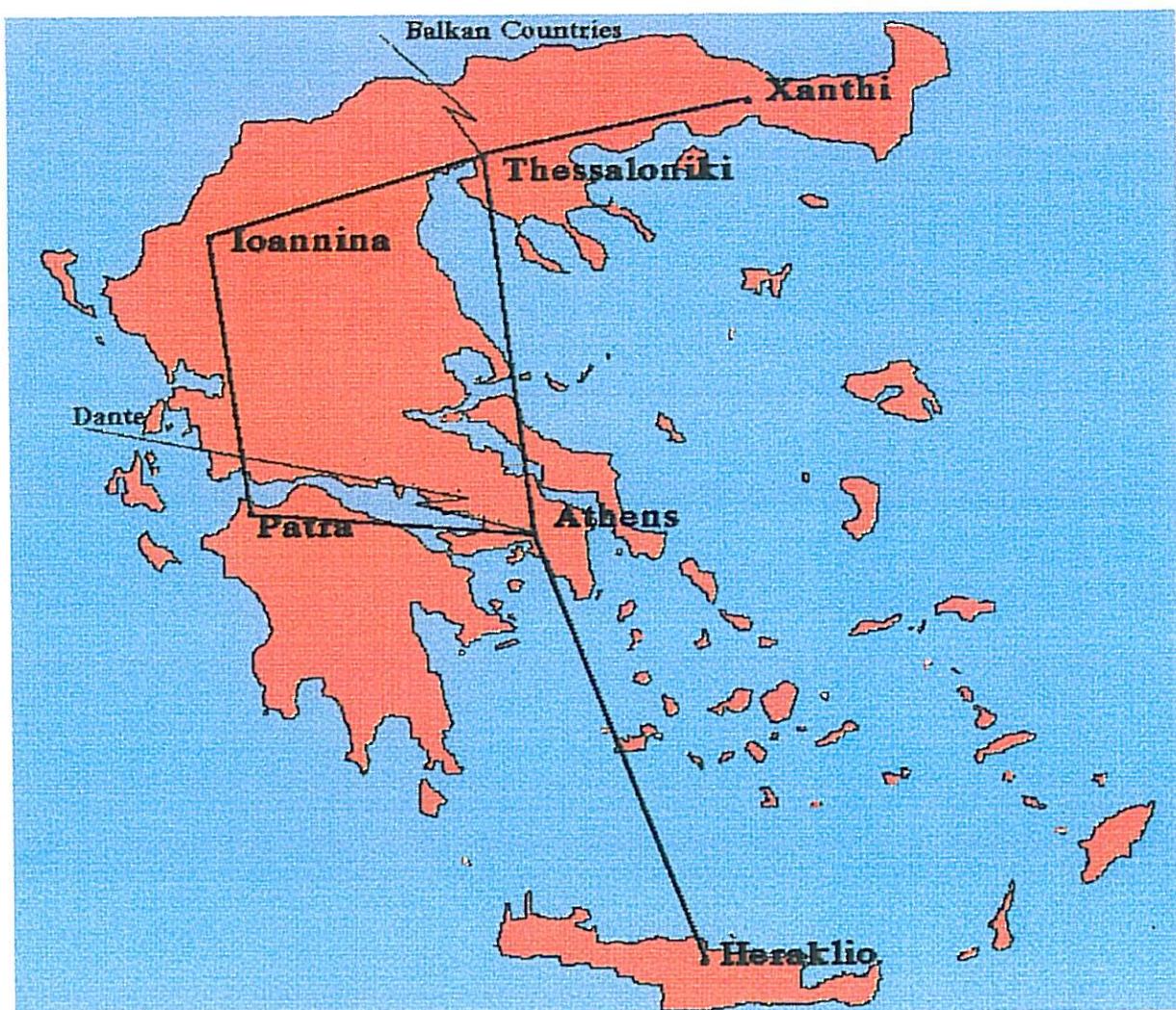
Η αναβάθμιση αυτή έγινε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου TEN-34, μέσω του δημόσιου δικτύου ATM της Telecom Italia και χρήση δικτυακού εξοπλισμού πρόσβασης ATM.

Η ΕΔΕΤ A.E, φορέας που ιδρύθηκε για τη διαχείριση του δικτύου συμμετέχει στην κοινοπραξία QUANTUM για την υλοποίηση του έργου TEN-155 (το οποίο αποτελεί τη συνέχεια του έργου TEN-34) και στοχεύει στην περαιτέρω αναβάθμιση των διεθνών συνδέσεων και στην ανάπτυξη προηγμένων multimedia εφαρμογών.

Στα πλαίσια του QUANTUM η διεθνής σύνδεση αναβαθμίστηκε στα 34Mbps με χρήση τεχνολογίας ATM (Ιανουάριος 1999).

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα ερευνητικά δίκτυα των Κρατών – Μελών.

Η τοπολογία του ΕΔΕΤ περιλαμβάνει σε πρώτη φάση κόμβους του δικτύου στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ιωάννινα, Ξάνθη και Ηράκλειο. Οι κόμβοι του δικτύου στεγάζονται σε κεντρικά κτίρια του ΟΤΕ στις παραπάνω πόλεις.

FUNDED BY:

- *The Greek General Secretariat
for Research & Technology*
- *The European Union*

Στην παρούσα φάση το ΕΔΕΤ βασίζεται σε δίκτυο κορμού κυρίως 2Mbps, και διαθέτει δύο κόμβους σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Πάτρα, Ιωάννινα και Ξάνθη. Οι γραμμές του δικτύου είναι Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Αθήνα-Ηράκλειο, Αθήνα-Πάτρα, Θεσ/νίκη-Ξάνθη, Θεσ/νίκη-Ιωάννινα και Πάτρα-Ιωάννινα σε ταχύτητες 2Mbps. Η γραμμή Αθήνα-Θεσ/νίκη αναβαθμίστηκε στα 4 Mbps τον Αύγουστο του 1998.

Ηδη έχουν συνδεθεί στο ΕΔΕΤ 40 φορείς που καλύπτουν πρακτικά το σύνολο της ακαδημαϊκής – ερευνητικής κοινότητας.

Το δίκτυο προβλέπεται να αναβαθμιστεί στα 34Mbps και στη συνέχεια στα 155Mbps. Αυτές οι ταχύτητες μετάδοσης δεδομένων θα επιτρέπουν αφενός την ικανοποίηση πολλών βασικών υπηρεσιών (ftp, telnet κλπ) με μικρή για τον τελικό χρήστη καθυστέρηση, και αφετέρου θα επιτρέψουν την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, για μετάδοση άλλων μορφών πληροφορίας σε δίκτυα τεχνολογίας TCP/IP. Τέτοιες υπηρεσίες θα αφορούν την μετάδοση ήχου, εικόνας, κινούμενης εικόνας και πληροφορίας πολυμέσων σε πραγματικό χρόνο αλλά και την υποστήριξη εφαρμογών που απαιτούν υψηλές ταχύτητες όπως τηλεκαίδευση, τηλεδιδασκαλία κ.λ.π.

Ηδη το ΕΔΕΤ από πλευράς υπηρεσιών υποστηρίζει τα εξής :

1. *DNS (Secondary nameserver for connected networks)*
2. *Mail (Fallback Mail Exchanger for connected networks)*
3. *NTP (public ntp server at ntp.grnet.gr)*
4. *GRNet Cert (Αναφορά περιστατικών ασφαλείας)*
5. *FTP Archive*
6. *NetNews*
7. *Proxy Cache*
8. *Mbone*
9. *IPv6*

Τεχνική διαχείριση

Η τεχνική διαχείριση του ΕΔΕΤ γίνεται από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και ειδικότερα από το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων (<http://www.ntua.gr/nmc/>) & το εργαστήριο NETMODE (<http://www.netmode.ntua.gr/>), τα οποία έχουν την ευθύνη της τεχνικής διαχείρισης και καθημερινής λειτουργίας του ΕΔΕΤ. Παρέχεται helpdesk από 9 π.μ. έως 9 μ.μ. και υποστήριξη του κόμβου του ΕΔΕΤ.

Επιπλέον το ΕΜΠ έχει αναλάβει την τεχνική στήριξη και εκπροσώπιση της ΓΓΕΤ στο TEN-34 σε συνεργασία με το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τον OTE καθώς και το συντονισμό του έργου TEN-155 για την Ελλάδα.

3. Θεσμικό πλαίσιο

Η λειτουργία και διαχείριση του δικτύου έχει ανατεθεί σε φορέα του Δημοσίου ο οποίος ιδρύθηκε ειδικά γι' αυτό το σκοπό με τη μορφή Ανωνύμου Εταιρείας τον Φεβρουάριο του 1998. Η εταιρεία αυτή διαχειρίζεται τις συνδρομές των χρηστών του ΕΔΕΤ και είναι θεσμικά υπεύθυνη για τη συνολική οικονομική διαχείριση, τη νομική αντιπροσώπευση, καθώς και για κάθε άλλη υποχρέωση που θα ανακύπτει κατά τη λειτουργία του ΕΔΕΤ.

Η τιμολογιακή πολιτική που θα ακολουθηθεί θα εξασφαλίζει ειδικές τιμές για τους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς αφού άλλωστε αυτό αποτελεί κύριο στόχο του ΕΔΕΤ, όπως αυτό έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επισημαίνεται ότι παρά το ότι το δίκτυο ενισχύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τα πρώτα 3 χρόνια της λειτουργίας του, με αποκλιμακούμενη επιχορήγηση για τα τηλεπικοινωνιακά κόστη, εντούτοις στόχος του ΕΔΕΤ είναι η αυτόνομη διαχείριση του δικτύου από την ΑΕ, το οποίο σημαίνει χρέωση των υπηρεσιών του. Ομως ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του ΕΔΕΤ σε συνδυασμό με την επιτυγχανόμενη οικονομία κλίμακος, εκτιμάται ότι θα επιτρέψει στο ΕΔΕΤ να ακολουθήσει συντηρητική τιμολογιακή πολιτική.

Στην ΕΔΕΤ A.E., την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου κατέχει η ΓΓΕΤ με το 40% των μετοχών. Σημαντικό μέρος των μετοχών όμως είναι διαθέσιμο για τα ΑΕΙ (μέχρι 25% των μετοχών), τα Ερευνητικά Κέντρα (μέχρι 25% των μετοχών) και τα ΤΕΙ (μέχρι 10% των μετοχών).

Ηδη 37 ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της ΕΔΕΤ A.E.

4. Σύνδεση του ΕΔΕΤ με άλλες εθνικές και διεθνείς Ερευνητικές και Αναπτυξιακές δραστηριότητες

- NATIONAL HOST

To ΕΔΕΤ συνεργάζεται με ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς φορείς και υποστηρίζει επιστημονικά έργα και δράσεις προώθησης της τεχνολογικής ανάπτυξης όπως η δράση *National Host*. Ειδικότερα, το ΕΔΕΤ θα ενισχύσει το *National Host* παρέχοντας την απαιτούμενη υποδομή σε εθνικό επίπεδο, αλλά και σε διεθνείς συνδέσεις και επιπλέον θα υποστηρίζει την ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών (*ATM κ.λ.π.*) και θα διευρύνει την κοινότητα των χρηστών που θα μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του *National Host*.

- FRAME RELAY PILOT

Ο ΟΤΕ εγκαινίασε τον Αύγουστο του 1996 το δίκτυο *HELLASPAC II* βασισμένο σε τεχνολογία *Frame Relay*. Στην πιλοτική φάση λειτουργίας του δικτύου συμμετείχε το ΕΔΕΤ, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Πανεπιστήμιο Πατρών σε συνεργασία πάντα με τον ΟΤΕ.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πιλοτικής φάσης η Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας έκανε ευρεία χρήση της τεχνολογίας *Frame Relay*, για την υλοποίηση των συνδέσεων του ΕΔΕΤ.

- ATHENS INTERNET EXCHANGE

Η Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας σε συνεργασία με τους φορείς δικτυακών υπηρεσιών *FORTHNET A.E*, *IBM HELLAS A.E (IBM GLOBAL NETWORK, HELLAS ON LINE A.E, AKROPOLIS NET και OTENET)* έχει προβεί στη δημιουργία κόμβου εθνικής διασύνδεσης των παραπάνω φορέων με την επωνυμία “*Athens Internet Exchange*” (*AIX*) με στόχο την βελτιστοποίηση της επικοινωνίας μεταξύ των αντίστοιχων δικτύων.

Η διασύνδεση αφορά μόνο την εσωτερική επικοινωνία μεταξύ των παραπάνω δικτύων στη βάση της αμοιβαιότητας και δεν θα προκύπτει εμπορικό όφελος.

Η πολιτική δρομολόγησης καθορίζεται από κοινού από εκπροσώπους των παραπάνω δικτύων και δεν επιτρέπει κίνηση εκτός Ελλάδος.

Ο κόμβος διασύνδεσης είναι διαθέσιμος για κάθε παροχέα δικτυακών υπηρεσιών στον ελληνικό χώρο υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτει δική του σύνδεση με το εξωτερικό.

- ΤΟ ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ GU-NET

Το ΕΔΕΤ συνεργάζεται με το GU-NET, το οποίο είναι έργο του Υπουργείου Παιδείας για την δημιουργία δικτύου πρόσβασης και υπηρεσιών μεταξύ των AEI και TEI της χώρας. Στο έργο συμμετέχουν όλα τα AEI και TEI της χώρας. Τα δύο έργα είναι συμπληρωματικά και εξασφαλίζουν υψηλού επιπέδου δικτυακές υπηρεσίες στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Το GU-NET έχει διάρκεια ως το 1999.

- ΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ATM

Το έργο αυτό αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πειραματικού δικτύου ATM που θα συνδέσει το ΕΜΠ, το ΕΚΠΑ και το ΟΠΑ σε ψηλές ταχύτητες (34 και 155 Mbps), βασισμένο στη υποδομή του ΕΔΕΤ με σκοπό την υποστήριξη εφαρμογών τηλεδιασκαλίας και τηλεκπαίδευσης.

- ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα (ΕΠΣ) είναι έργο του ΕΠΕΤ II, προϋπολογισμού 2.6 δισ. δρχ. για τα έτη 1996-1999 υλοποιούμενο από το ΕΚΤ σε συνεργασία με την ΓΓΕΤ. Αποτελεί το σύνολο μηχανισμών και διαδικασιών που εξασφαλίζει την απαραίτητη ροή επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών προς την επιστημονική κοινότητα της χώρας. Συλλέγει, οργανώνει και διαδίδει την επιστημονική και τεχνολογική γνώση προς κάθε ενδιαφερόμενο με τη μορφή εθνικών βάσεων δεδομένων για την έρευνα και τεχνολογία.

Αποτελείται από 6 Βασικές Δράσεις :

- > Βελτίωση υποδομής ΕΚΤ
- > Παραγωγή Εθνικών Βάσεων Δεδομένων
- > Εγκατάσταση Διεθνών Βάσεων Πληροφόρησης
- > Ανάπτυξη Δικτύου ελληνικών και ξένων βιβλιοθηκών
- > Ολοκληρωμένη υπηρεσία ηλεκτρονικής διάθεσης εντύπων
- > Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Συστήματα Πολυμέσων

Το ΕΠΣ θα χρησιμοποιήσει την αναβαθμισμένη υποδομή του ΕΔΕΤ για την περαιτέρω διάχυση και ανάπτυξη των εθνικών βάσεων δεδομένων.

- ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Το ΕΔΕΤ συμμετέχει σε διεθνείς οργανισμούς και Επιτροπές σχετικές με την προώθηση και ανάπτυξη των ερευνητικών δικτύων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο όπως TERENA, IFIP, CEENET, EBONE κ.λ.π. καθώς και στις αντίστοιχες τεχνικές επιτροπές και ομάδες εργασίας.

- ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ TEN-34

Η ΓΓΕΤ συμμετείχε στην κοινοπραξία Διευρωπαϊκών Δικτύων TEN-34 που χρηματοδοτήθηκε από το Τέταρτο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γενικές Διευθύνσεις III και XIII) και αφορά στην αναβάθμιση των διεθνών συνδέσεων των ευρωπαϊκών ακαδημαϊκών ερευνητικών δικτύων. Η κοινοπραξία αυτή αποτελείται από όλα τα Εθνικά Ερευνητικά Δίκτυα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αρκετούς οργανισμούς τηλεπικοινωνιών. Το έργο σκόπευε στην άμεση μετάβαση των διευρωπαϊκών συνδέσεων στην ταχύτητα των 34Mbps.

Την κοινοπραξία TEN-34 αποτελούσαν όλα τα ευρωπαϊκά ακαδημαϊκά - ερευνητικά δίκτυα, έχοντας *associated partners* τους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς. Το έργο αποτέλεσε την δημιουργία του πρώτου ευρωπαϊκού δικτύου υψηλής ταχύτητας παρέχοντας διεθνείς συνδέσεις στα 34Mbps. Οι εταίροι της κοινοπραξίας TEN-34 ήταν:

Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, NORDUnet (Δανία, Φινλανδία, Νορβηγία, Σουηδία), Πορτογαλία, Ισπανία, Ελβετία και Μ. Βρετανία.

Συντονιστής της κοινοπραξίας ήταν ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός DANTE, ο οποίος παρέχει δικτυακές υπηρεσίες στα ευρωπαϊκά ερευνητικά δίκτυα.

Η Ελλάδα συμμετείχε στην κοινοπραξία μέσω της Γενικής Γραμματείας Ερευνας και Τεχνολογίας και ειδικότερα με το Εθνικό Δίκτυο Ερευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), η διεθνής σύνδεση του οποίου λειτουργησε στα 10Mbps τον Αύγουστο του 1997 με ATM σύνδεση με το δίκτυο κορμού ATM της Ιταλίας, αναβαθμίζοντας σημαντικά τις μέχρι τότε προσφερόμενες υπηρεσίες δικτύου στη χώρα.

- QUANTUM –TEN-155

Το ΕΔΕΤ συμμετέχει επίσης στο έργο QUANTUM το οποίο αποτελεί τη συνέχεια του έργου TEN-34 στοχεύοντας στην περαιτέρω αναβάθμιση των διεθνών συνδέσεων μέχρι και 155Mbps και στην ανάπτυξη προηγμένων εφαρμογών πολυμέσων.

Στα πλαίσια του QUANTUM η διεθνής σύνδεση αναβαθμίστηκε στα 34Mbps με χρήση τεχνολογίας ATM. (Ιανουάριος 1999)

- ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Η ύπαρξη και λειτουργία του ΕΔΕΤ θα διευκολύνει επίσης τη διασύνδεση των δικτύων πληροφόρησης των βαλκανικών και παρευξείνιων χωρών καθώς και της Κύπρου και των χωρών της Ανατολικής Μεσογείου με την υπόλοιπη Ευρώπη. Η ΓΓΕΤ έχει ήδη ξεκινήσει επαφές με αυτές τις χώρες γεγονός που θα διευκολύνει τη διασύνδεση αυτή.

Προς την κατεύθυνση αυτή ήδη έχουν δρομολογηθεί συνδέσεις με Βουλγαρία, Ρουμανία και Κύπρο, ενώ υπάρχει ενδιαφέρον από πολλές άλλες. Η σύνδεση με την Βουλγαρία λειτουργεί στα 128Kbps από τον Ιανουάριο του 1998 και η σύνδεση με την Κύπρο λειτουργεί στα 2Mbps από τον Μάρτιο του 1998.

Τονίζεται ότι τόσο οι εθνικές όσο και οι διεθνείς συνδέσεις του ΕΔΕΤ θα εξασφαλίζονται μέσω των σχετικών διακρατικών συνεργασιών και συμβάσεων.

Συμπερασματικά, ο ρόλος του ΕΔΕΤ συνοψίζεται στα παρακάτω:

- Αναβαθμίζει τη σύνδεση της χώρας μας με το INTERNET
- Εξασφαλίζει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες δικτύου για τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα
- Δημιουργεί προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της χώρας σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες προς την κοινωνία των πληροφοριών
- Ενισχύει το ρόλο της χώρας μας στην βαλκανική και την ευρύτερη περιοχή.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στην :

Γενική Γραμματεία Ερευνας και Τεχνολογίας, Δ/νση Πληροφορικής και Οργάνωσης

Τμήμα Πληροφορικής

Δρ. Α. Κακούρος, κα Ξ. Ψιακκή

Tel.: 7714162, 7752222 εσ.223, 334, Fax : 7714153, 7713810

e-mail : gkak@gsrt.gr, xpsiaki@gsrt.gr

<http://www.gsrt.gr>, <http://www.grnet.gr>

Για τεχνικά στοιχεία μπορείτε να απευθύνεστε στο :

ΕΜΠ, Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων

Κος Θ. Καρούνος

Τηλ. : 7721867, Fax.: 7721866

e-mail : karounos@ntua.gr, <http://www.ntua.gr>

- Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του ιδιώτη έναντι του νομοθέτη¹ -

Γιάννα Κουρεμάδα
Δικηγόρος
Μαϊστωρ του Δημοσίου Δικαίου

I. Με την σχολιαζόμενη απόφαση το Διοικητικό Εφετείο ασχολείται για μια ακόμα φορά με το ζήτημα της εφαρμογής της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη προς το κράτος, αποφεύγοντας και πάλι να αναγνωρίσει την συνταγματική ισχύ της, με πλειοψηφία όμως δύο δικαστών έναντι ενός. Η μειοψηφία² στην συγκεκριμένη απόφαση θέτοντας απλά και σαφή κριτήρια οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής της αρχής αυτής και συστηματοποιεί την μέθοδο εργασίας όποιου³ κρίνει ή ελέγχει την τίրησή της. Βέβαια η μειοψηφία αναφέρεται στην αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη γενικά έναντι του κράτους, χωρίς να διακρίνει μεταξύ της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας, η συγκεκριμένη υπόθεση όμως είναι ίσως από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις που επιτρέπει η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης έναντι του νομοθέτη να αναγνωριστεί ως αυτοτελής αρχή.

Αφορμή για την ενασχόληση με το ενδιαφέρον αυτό ζήτημα απετέλεσε η νομοθετική κατάργηση του υπηρεσιακού προβαδίσματος των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (στο εξής ΕΣΔΔ) κατά την σταδιοδρομία τους στην Δημόσια Διοίκηση έναντι των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων. Συγκεκριμένα με τον ιδρυτικό της Σχολής νόμο 1388/1983 και ειδικότερα με την υπ' αριθμ. ΔΙΚΠΡ/Φ.24/6136/28.6.1988 υπουργική απόφαση, θεσπίστηκε ένα ιδιαίτερο προνομιακό καθεστώς για τους αποφοίτους της ΕΣΔΔ. Κατά το νομοθετικό αυτό καθεστώς οι απόφοιτοι της ΕΣΔΔ με την αποφοίτησή τους είχαν αμέσως ως εισαγωγικό βαθμό τον βαθμό Α' ενώ ακολουθούσαν ιδιαίτερη διαδικασία για την κατάληψη της θέσεως του Προϊσταμένου τμήματος, με αυτοτελή κρίση τους μετά από παραμονή επί 18 μήνες παρά τον διευθυντή.

Ο νόμος 2085/1992 κατήργησε το πρώτο "προνόμιο" των αποφοίτων της ΕΣΔΔ ορίζοντας ότι πλέον εισαγωγικός βαθμός των αποφοίτων της ΕΣΔΔ δεν είναι ο Α' αλλά αυτός του Εισηγητή Β', ρυθμίζοντας το ζήτημα με μεταβατική ρύθμιση σχετικά με τους ήδη

¹ Το παρόν άρθρο δημοσιεύτηκε στο τεύχος Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 1999 της μηνιαίας επιθεώρησης του Δικονομικού Δικαίου "ΔΙΚΗ" σελ. 163-170, μαζί με απόσπασμα της σχολιαζόμενης αρ. 191/98 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, που εκδόθηκε μετά από αίτηση ακύρωσης αποφοίτου της ΕΣΔΔ και μέλους της Ενωσής μας.

² Στην σχολιαζόμενη απόφαση μειοψήφησε ο Πρόεδρος Εφετών Δ.Δ., κ. Φ. Βογιατζής.

³ Σε αυτή τη θέση βρίσκονται διαδοχικά καταρχήν ο νομοθέτης κατά την θέσπιση μιας ρύθμισης, στην συνέχεια η Διοίκηση κατά την εφαρμογή της και ακολουθεί βέβαια ο δικαστής.

υπηρετούντες απόφοιτους της ΕΣΔΔ⁴. Με την σχολιαζόμενη απόφαση το Διοικητικό Εφετείο αποφάνθηκε ομόφωνα ότι με την έκδοση των νόμων που καταργούσαν το προβάδισμα των αποφοίτων της ΕΣΔΔ ως προς τον εισαγωγικό βαθμό, είχε σιωπηρά καταργηθεί και το δεύτερο προνόμιο, της αυτοτελούς κρίσης για την κατάληψη της θέσεως του Προϊσταμένου.

Η πλειοψηφία της σχολιαζόμενης απόφασης δέχτηκε ότι ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται από κανέναν συνταγματικό κανόνα να τροποποιεί τις προϋποθέσεις προαγωγικής και εν γένει υπηρεσιακής εξελίξεως των μονίμων υπαλλήλων, καθ' όσον το Σύνταγμα δεν κατασφαλίζει δικαιώματα παρασχεθέντα με προγενέστερο νόμο. Η μειοψηφία, όμως, με ορθή κατά την γνώμη μου αιτιολογία και επίκληση της συνταγματικής αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη προς το κράτος, επεσήμανε την ύπαρξη ορίων και περιορισμών στα αρμόδια όργανα κατά την άσκηση της νομοθετικής εξουσίας, ιδιαίτερα όταν αυτή συνεπάγεται επέμβαση και μεταβολή υφιστάμενων ευμενών καταστάσεων.

II. Ως προς την συνταγματική ή όχι κατοχύρωση της αρχής αυτής, η μειοψηφία της σχολιαζόμενης απόφασης λαμβάνει ως δεδομένο ότι πρόκειται για γενική αρχή του δικαίου συνταγματικού επιπέδου. Άλλωστε αυτή φαίνεται να είναι και η κρατούσα σήμερα αντίληψη στην θεωρία⁵, η οποία δέχεται ότι η αρχή αυτή απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου (άρθρα 2, 4 παρ.1, 5, 20 παρ.2, 25 και 26 του Συντάγματος) υπό την ειδικότερη έκφανση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου ή από το εκάστοτε προσβαλλόμενο ατομικό δικαίωμα (συρροή συνταγματικών θεμελίων). Σε κάθε περίπτωση όμως σήμερα πια αναμφίβολα⁶ η αρχή αυτή αποτελεί και θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου. Πράγματι ο νομοθέτης, όταν ανατρέπει μία κατάσταση από την οποία απέρρεαν συγκεκριμένα δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων διοικουμένων, υποχρεούται εκ του Συντάγματος να προσπαθήσει να συμβιβάσει αφενός την ανάγκη προσαρμογής της κατάστασης αυτής στις κοινωνικές εξελίξεις αφετέρου την ανάγκη αποφυγής αιφνιδιασμού και μη ανατροπής παγιωμένων καταστάσεων. Αντίστοιχη υποχρέωση απορρέει κατά συνέπεια και για την δικαστική εξουσία κατά τον έλεγχο της συνταγματικότητας αυτού του κανόνα δικαίου.

⁴ Καμία όμως απολύτως αναφορά δεν έγινε στο νομοθέτημα αυτό σχετικά με το ιδιαίτερο σύστημα προαγωγών που ίσχυε για την ειδική αυτή κατηγορία δημοσίων υπαλλήλων.

⁵ Βλ. ΔΕΚ υπόθεση C-5/1989 και υπόθεση C-94/1987 (με παρατηρήσεις Τράντα), ΔιοικΔικ 1994, σελ. 755επ., Πρ. Παυλόπουλου, Το τεκμήριο νομιμότητας και η αρχή της προστασίας της εμπιστοσύνης του διοικουμένου, ΕΔΔΔ 1987, σελ. 193επ., Γ. Κατρούγκαλο, Η προστασία της εμπιστοσύνης του πολίτη προς το Κράτος, ΔιοικΔικ 1993, σελ. 940επ., Κουτούπα - Ρεγκάκου, Η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, Αρμεν. 1995, σελ. 1380επ.

⁶ Για την αναγνώριση της αρχής ως τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξης βλ. Ευγ. Πρεβεδούρου, Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Δίκη 29, σελ. 671, και Αν. Μακαρούνη, Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη: όψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού και του ελληνικού δικαίου, ΔιοικΔ 1997, σελ. 1επ., όπου και περαιτέρω παραπομπές.

Την συνταγματική θεμελίωση της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του ιδιώτη έναντι της νομοθετικής εξουσίας διστάζουν να αποδεχθούν πλήρως τα ελληνικά δικαστήρια, αν και ενδιαφέρουσες απόψεις έχουν υποστηριχθεί κυρίως από τις μειοψηφίες των δικαστικών αποφάσεων⁷.

III. Η σκέψη που διατυπώνει - και εδώ - η μειοψηφία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη ως προς την συναγωγή των κρίσματων εκείνων κριτηρίων που στοιχειοθετούν την αντίθεση συγκεκριμένης συμπεριφοράς κρατικών οργάνων στην συνταγματική αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη έναντι του νομοθέτη.

Ακολουθώντας την σειρά με την οποία διατυπώνονται τα κριτήρια αυτά από την μειοψηφία στην σχολιαζόμενη απόφαση, ο δικαστής εν προκειμένω οφείλει πρώτα να ελέγξει αν ο νομοθέτης προβαίνει σε **ουσιώδη συρρίκνωση ενός δικαιώματος, χωρίς να περιλαμβάνει ειδική μεταβατική ρύθμιση για τους υφιστάμενους ήδη φορείς αυτού του δικαιώματος**. Ήδη από το πρώτο αυτό κριτήριο επιχειρείται η διεύρυνση της εκτάσεως εφαρμογής της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης υπέρ των υφιστάμενων ήδη κατά την νομοθετική μεταβολή φορέων όχι μόνο ενός δικαιώματος αλλά και απλής προσδοκίας δικαιώματος. Κατ' ακολουθία, της συγκεκριμένης νομοθετικής μεταβολής έπρεπε να εξαιρεθούν εκτός των υπηρετούντων ήδη δημόσιων υπαλλήλων - απόφοιτων της ΕΣΔΔ και όσοι φοιτούσαν το διάστημα εκείνο στην Σχολή, και άρα αποδεδειγμένα προσδοκούσαν σε ένα ευνοϊκό νομοθετικό καθεστώς κατά την έξοδό τους από αυτή⁸.

Η αναγνώριση της εφαρμογής της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και στην περίπτωση προσβολής απλής προσδοκίας δικαιώματος είναι κατά την γνώμη μου ορθή κατά βάση. Αναμφισβήτητα ο νομοθέτης μπορεί χωρίς κανέναν περιορισμό να ρυθμίζει επιτακτικά καταρχήν μόνο μελλοντικές καταστάσεις και μη υφιστάμενες ήδη έννομες σχέσεις. Βέβαια σε πληθώρα περιπτώσεων μια νομοθετική μεταβολή έχει αντίκτυπο σε ένα ευρύτερο πλαίσιο εννόμων σχέσεων και καταστάσεων. Γι' αυτό το λόγο, ειδικά στην περίπτωση που ο νομοθέτης προβαίνει στην αναδιάρθρωση μιας δημόσιας υπηρεσίας με σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, πρέπει να του αναγνωρισθεί η δυνατότητα να κινείται

⁷ Βλ. την μειοψηφία στην ΣτΕ 2346/1978, ΤοΣ 1979, σελ. 280, εμμέσως συνάγεται στην ΣτΕ 55/1979, ΤοΣ 1979, σελ. 282, και στην ΣτΕ 2649/1987, ΝοΒ 35, σελ. 1298, στην ΣτΕ 3523/1992, ΤοΣ 1992, σελ. 564 (με σημείωμα Ι.Β. Γράβαρη) και ΠΕ 703/1990 και 330/1992, ΑΠ 1170/1980, ΝοΒ 29, σελ. 537.

⁸ Βλ. την υπ' αριθμ. 55/1979 ΣτΕ (ΟΛ), ΤοΣ 1979, σελ. 282, όπου κατά την μειοψηφία προστατευτέες είναι και οι προσδοκίες των πολιτών και ΠΕ 703/1990, Το Σ 1990, σελ. 645 και ιδίως 647, όπου κρίθηκαν ανεφάρμοστες οι διατάξεις του ν. 1892/1990 κατά το μέρος που υποχρέωναν τους φοιτητές της Διπλωματικής Κατεύθυνσης της ΕΣΔΔ να συμμετάσχουν σε νέο διαγωνισμό.

στο πλαίσιο ευρείας νομοθετικής αρμοδιότητας, ώστε να είναι σε θέση να πετύχει το στόχο του. Συνεπώς μόνο όταν πρόκειται να θιγούν δικαιώματα ή προσδοκίες δικαιωμάτων (και όχι απλά συμφέροντα) είναι ανάγκη να ακολουθηθούν συγκεκριμένοι κανόνες κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς του, επιταγή που υπαγορεύεται από την ανάγκη κάθε κοινωνίας για μια, σχετική έστω, ασφάλεια δικαίου.

Τάση διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης αποτελεί και η αποδοχή εφαρμογής της στην περίπτωση όχι μόνο κατάργησης ενός δικαιώματος αλλά και ουσιώδους συρρικνώσεως αυτού. Η μειοψηφία στην σχολιαζόμενη απόφαση δεν προσδιορίζει τον όρο "ουσιώδης συρρίκνωση", θα μπορούσε όμως κανείς να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι τέτοια συρρίκνωση υφίσταται όταν ο νομοθέτης επεμβαίνει στον πυρήνα ενός δικαιώματος. Εκτός λοιπόν των συνταγματικά κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων - για τα οποία ισχύει η αρχή του απαραβίαστου του πυρήνα τους - σε όλα τα άλλα δικαιώματα ο νομοθέτης επιτρέπτα προβαίνει σε ουσιώδη περιορισμό τους, υπό την προϋπόθεση όμως τηρήσεως συγκεκριμένων προϋποθέσεων.

Η ύπαρξη ειδικής μεταβατικής ρύθμισης για τους άμεσα θιγόμενους αποτελεί έναν από τους αναγκαίους όρους για την επιτρεπτή ουσιώδη συρρίκνωση ενός δικαιώματος. Το περιεχόμενο της μεταβατικής ρύθμισης δεν εξειδικεύεται περαιτέρω. Ήδη όμως από το 1978⁹ το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε επισημάνει ότι σε περίπτωση νομοθετικής επέμβασης στον οικονομικό βίο είναι ανάγκη να συμπεριλαμβάνεται και μεταβατική ρύθμιση, η οποία θα στηρίζεται σε κριτήρια πρόσφορα και συναφή προς το ρυθμιζόμενο θέμα και δεν μπορεί απλώς να εξαντλείται στην πρόβλεψη χρονικών και μόνο περιορισμών κατά την εφαρμογή της νέας ρύθμισης. Με την πιο πρόσφατη νομολογία η ανάγκη ύπαρξης μεταβατικής ρύθμισης έχει επεκταθεί σε κάθε περίπτωση νομοθετικής ανατροπής μιας υφιστάμενης κατάστασης και όχι μόνο οικονομικής υφής¹⁰.

Σε συμφωνία με τα ανωτέρω, η μειοψηφία κρίνει ως αναγκαίο δεύτερο κριτήριο, εφ' όσον προβλέπεται μεταβατική ρύθμιση, το αντιστάθμισμα που παρέχεται σε αυτή για την κατάργηση να είναι ικανό και επαρκές. Πρόκειται ουσιαστικά για εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας και έναντι του νομοθέτη, η οποία επιβάλλει όχι μόνο να περιλαμβάνεται ειδική μεταβατική ρύθμιση για όσους πρόκειται να στερηθούν την απόλαυση ενός

⁹Βλ. υπ' αριθμ. 2346/1978 απόφαση του ΣΤΕ.

¹⁰ Βλ. ΠΕ 330/1990, όπου κρίθηκε ότι για τους ήδη υπηρετούντες σε διάφορες βαθμίδες του Σώματος Ορκωτών Λογιστών που έχουν υποστεί τις νόμιμες διαδικασίες "δέον όπως ληφθή μέριμνα δι' ειδικής διατάξεως του σχεδίου δια την προσήκουσαν ένταξίν των εις τας ενδεδειγμένας βαθμίδας της νέας οργανώσεως".

δικαιώματος, νομίμως κτηθέντος, αλλά επιπλέον η ρύθμιση αυτή να είναι, κατά το δυνατόν, η πλέον ενδεδειγμένη, να είναι δηλαδή κατάλληλη, πρόσφορη και αναγκαία¹¹.

Κατ' ακολουθία, στην συγκεκριμένη περίπτωση η μειοψηφία έκρινε ότι η πρόβλεψη να συνεκτιμηθεί απλώς η αποφοίτηση των υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων από την ΕΣΔΔ κατά την συγκριτική τους αξιολόγηση για την κατάληψη της θέσεως του Προϊσταμένου τμήματος, σε αντικατάσταση της ρύθμισης περί αυτοτελούς κρίσεως, δεν συνιστά επαρκές αντιστάθμισμα, αφού πρόκειται για ουσιωδώς διαφορετικό κατά την φύση του "προνόμιο" από τα προβλεπόμενα υπό το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς.

Περαιτέρω η μειοψηφούσα γνώμη περιλαμβάνει μεταξύ των ελεγκτέων κριτηρίων κατά τον δικαστικό έλεγχο συνταγματικότητας μιας ρύθμισης την εμπέδωση της δικαιολογημένης πεποίθησης του πολίτη από την Διοίκηση ως προς την ισχύ της ευνοϊκής ρύθμισης. Πράγματι, στην υπό κρίση περίπτωση η Διοίκηση τελούσε και η ίδια σε πλάνη ως προς το εφαρμοστέο και ισχύον δίκαιο ενώ από σειρά πράξεων της προκύπτει ότι θεωρούσε ισχυρές τις κρίσιμες διατάξεις, τις οποίες μάλιστα εφάρμοζε, αν και, κατά την κρίση του Διοικητικού Εφετείου, είχαν ήδη από το 1992 σιωπηρά καταργηθεί.

Η διαπίστωση της συνδρομής και αυτού του κριτηρίου αποτελεί βέβαια ένα επιπλέον στοιχείο που αποδεικνύει την καλλιέργεια της εμπιστοσύνης στον πολίτη σχετικά με την σταθερότητα μιας συγκεκριμένης νομικής κατάστασης¹², δεν θα πρέπει όμως να συμπεριληφθεί μεταξύ των αναγκαίων σωρευτικά συντρεχόντων κριτηρίων για την διαπίστωση της παραβίασης της αρχής της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη έναντι του νομοθέτη¹³. Η κατάργηση ενός κανόνα δικαίου, ο οποίος προέβλεπε συγκεκριμένα και αξιόλογα προνόμια για τους αποφοίτους της ΕΣΔΔ κατά την υπηρεσία τους στην Δημόσια Διοίκηση, συνιστά άνευ ετέρου ανατροπή μιας ευνοϊκής κατάστασης, για τους θιγόμενους δε ο νομοθέτης θα έπρεπε να λάβει ειδική μέριμνα. Η αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του πολίτη έναντι του νομοθέτη έχει άνευ ετέρου παραβιασθεί. Η διαπίστωση αυτή της μειοψηφίας έρχεται να ενισχύσει την άποψη ότι νομοθετική κατάργηση μιας ευμενούς ρύθμισης επέρχεται μόνο μετά από σαφή και ρητό καταργητικό νόμο, ο οποίος έχει το ίδιο

¹¹ Βλ. αντί πολλών Π.Δ. Δαγτόγλου, Συνταγματικό Δίκαιο, Ατομικά Δικαιώματα, τ.Α', 1991, σελ. 177επ.

¹² Βλ. Μ. Στασινόπουλου, Το Δίκαιον των διοικητικών πράξεων, 1959, σελ. 400 και Γ. Κατρούγκαλου, ο.π., σελ. 964, όπου αναφέρεται ότι ζήτημα τήρησης της συγκεκριμένης αρχής τίθεται μόνο σε περίπτωση ανατροπής νομικών καταστάσεων επί των οποίων αποδεδειγμένα υφίσταται εύλογη εμπιστοσύνη και πεπτοίθηση του πολίτη.

¹³ Η εμπλοκή και της δράσης της Διοίκησης στην δημιουργία σύγχυσης ως προς το ισχύον δίκαιο είναι δυνατόν επιπλέον να συνιστά παραβίαση της αρχής για προστασία του πολίτη και έναντι της Διοίκησης.

κανονιστικό πεδίο με τον προγενέστερο "ευμενή" νόμο και προβαίνει σε ρητή κατάργηση αντού.

Ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης- -Θέματα προσαρμογής

του Νίκου Λένου
Ιστορικού-Αρχαιολόγου
Διοικητ. Υπαλλήλου ΥΠ.ΠΟ.
Αποφ. Ε.Σ.Δ.Δ.

A. Η εναισθητοποίηση της Διοίκησης για σωστή ενημέρωσή της σχετικά με τα αιτήματα της σύγχρονης ζωής.

Λόγω του ότι η λειτουργία *in abstracto* κάθε οργανισμού, δηλαδή ασύνδετα και άσχετα προς το περιβάλλον του, δεν είναι αποτελεσματική και τον οδηγεί σε διαφράξεις φθίνουσα πορεία, η σημασία των αισθητηρίων οργάνων και τελικά η εναισθησία του οργανισμού είναι απαραίτητο συστατικό για την ύπαρξή του.

Όσο μάλιστα μεγαλώνει η εναισθησία αυτή, τόσο περισσότερο εξασφαλίζεται η σωστή λειτουργία του οργανισμού.

Τα παραπάνω ισχύουν και εφαρμόζονται και στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης, η οποία έχει τα όργανα της, δηλαδή τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία τους, με άλλα λόγια τις διαδικασίες τους.

Είναι, όμως, φανερό, ότι και η Δημόσια Διοίκηση δεν λειτουργεί *in abstracto*, αλλά σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Για να μπορεί, λοιπόν, η Δημόσια Διοίκηση να λειτουργήσει αποτελεσματικά πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επικοινωνεί με το περιβάλλον της. Χρειάζεται, δηλαδή, αισθητήρια όργανα, που θα μεταφέρουν τις πληροφορίες από το περιβάλλον στις κεντρικές αρμοδιότητες της Διοίκησης («εναισθησία της Διοίκησης»).

Την ευθύνη για την εναισθητοποίηση της Διοίκησης δεν την έχει μόνο η κεντρική εξουσία, αλλά και κάθε υπάλληλος, ιδιαίτερα μάλιστα εκείνοι που βρίσκονται σε επαφή, επικοινωνία και συναλλαγή με τους πολίτες και τα αιτήματά τους. Για το λόγο αυτό οι υπάλληλοι έχουν την υποχρέωση να συνειδητοποιήσουν το ρόλο τους ως νευρικών απολήγεων της Διοίκησης, που θα συλλαμβάνουν τον παλμό της σύγχρονης ζωής και θα τον μεταφέρουν στο Κέντρο.

Η παρατήρηση αυτή έχει το λόγο της γιατί οι περισσότεροι υπάλληλοι θεωρούν τον εαυτό τους ως εντολοδόχους της Διοίκησης και νομίζουν, ότι εκπληρώνουν την υποχρέωσή τους απέναντι της, αν ασκούν το υπηρεσιακό τους καθήκον τηρώντας όσο το δυνατόν πιο πιστά την εντολή της.

B. Ο συνεχής επανέλεγχος των αρχών και διαδικασιών, που διέπουν τη Διοίκηση

Οι αρχές και οι διαδικασίες που επικρατούν σήμερα στη Δημόσια Διοίκηση είναι αποτέλεσμα μακρόχρονης εξέλιξης. Η εξέλιξη αυτή βασίστηκε στον τρόπο που λειτούργησε η εναισθησία της Διοίκησης, η οποία μετέφερε στην Κεντρική Εξουσία τα προβλήματα του

εκάστοτε περιβάλλοντος. Το περιβάλλον, όμως, αντό στο παρελθόν έμενε σταθερό ή πιο σωστά άλλαζε αργά και σε μεγάλα χρονικά διαστήματα. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι αρχές και οι διαδικασίες που διαμορφώθηκαν από την επίδραση αυτού του παρελθόντος, επειδή δεν γνώρισαν άλλαγές ουσίας, σταθεροποιήθηκαν σε τόσο μεγάλο βαθμό, ώστε σήμερα να θεωρούνται καθιερωμένες σε βαθμό καθοσιώσεως.

Στις μέρες μας ο κόσμος που περιβάλλει τη Διοίκηση βρίσκεται σε συνεχή μεταβολή. Οι συνθήκες της σύγχρονης ζωής γνωρίζουν μία διαρκώς επιταχυνόμενη διαδικασία άλλαγής, έτσι ώστε να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε χαρακτηριστικά εδώ τον, γνωστό από την επιστήμη της γενετικής, όρο «Μεταλλαγή» (*mutation*).

Η Διοίκηση σαν ζωντανός οργανισμός δεν βρίσκεται σε θέση να αντιμετωπίσει την κατάσταση που δημιουργήθηκε και εξακολουθεί να δημιουργείται.

Αυτό δεν οφείλεται μόνο στο γεγονός ότι η εναισθησία των περιφερειακών της οργάνων λειτουργεί τις περισσότερες φορές υποτονικά, αλλά και στο γεγονός ότι δεν έχει αναπτύξει τα κατάλληλα εκείνα αισθητήρια όργανα που χρειάζονται για να συλλάβει τα νέα ερεθίσματα του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κινείται και το οποίο διαρκώς μεταβάλλεται.

Βάσει των παραπάνω πρέπει να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στις εξής δύο, ιδιαίτερα κρίσιμες προυποθέσεις-παρεμβάσεις:

α. την απελευθέρωση από τις καταβολές του παρελθόντος, ώστε να μην παρεμβαίνουν αρνητικά στις περιπτώσεις εκείνες που χρειάζεται να ληφθούν νέες αποφάσεις.

β. την ικανότητα των οργάνων της Διοίκησης να παίρνουν την απαραίτητη και χρήσιμη εκείνη απόσταση από τις πληροφορίες που έρχονται για επεξεργασία, ώστε να γίνεται η αξιολόγησή τους με τη μεγαλύτερη δυνατή αντικειμενικότητα.

Γ. Η ετοιμότητα για διαρκή αλλαγή σύμφωνα με τις απαιτήσεις των καιρών και το Δημόσιο Συμφέρον.

Πολλές φορές παρατηρείται το φαινόμενο το Διοικητικό Κέντρο να απευθύνει εντολές σε όργανα, χωρίς να ελέγχει προηγουμένως αν οι εντολές αυτές είναι εφικτές.

Συχνά, επίσης, δίνονται εντολές χωρίς την κατάλληλη μεθόδουση και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ψυχολογική δυνατότητα της εκτέλεσής της από τα όργανα της Διοίκησης.

Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια λόγω του ότι πολλά περιφερειακά όργανα, σε αντίθεση με το Διοικητικό Κέντρο δεν αντιλαμβάνονται το ρυθμό των σύγχρονων εξελίξεων, με αποτέλεσμα το ψυχολογικό χάσμα ανάμεσα στο Διοικητικό Κέντρο και στην περιφέρεια να είναι μεγάλο. Για το λόγο αυτό η εντολή, η οποία δίνεται πρέπει να είναι «ολικού χαρακτήρα», δηλαδή η διαμόρφωσή της να μεθοδεύεται ανάλογα με τις δυνατότητες του οργάνου στο οποίο απευθύνεται.

Η προσπάθεια αυτή, για να φέρει αποτέλεσμα, χρειάζεται να ενταχθεί στο πρόγραμμα της συνεχούς μετεκπαίδευσης των υπαλλήλων. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα μπορούν οι υπάλληλοι να πληροφορούνται το πνεύμα της Διοίκησης, που θα επικρατεί κάθε φορά. Διαφορετικά οι υπάλληλοι θα σύρονται άθελά τους από τη Διοίκηση, με κίνδυνο να μεταβληθούν από συνεργάτες της σε αντιπάλους.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι η Διοίκηση έχει την υποχρέωση να απομακρύνει τη στατικότητα, η οποία συχνά τη χαρακτηρίζει, και να γίνει περισσότερο

δραστήρια και ενέλικτη. Αυτό θα το πετύχει αν από τη μια μεριά οξύνει τα πνευματικά της αισθητήρια και από την άλλη εντάξει σε καίριες θέσεις της νέα και ειδικευμένα στην Κυβερνητική πρόσωπα, που έχουν τη γνώση και τη δυνατότητα να επεξεργάζονται σωστά τις διάφορες πληροφορίες, οι οποίες φτάνουν στο Διοικητικό Κέντρο, και να διαμορφώνουν εύστοχα τις εντολές, που πρέπει να απευθύνονται στα υφιστάμενα όργανα.

Βιβλιογραφία:

Χαρ.Μπαμπίλη: «Παράγοντες που απλουστεύουν τη λειτουργία της Δημοσίας Διοικήσεως» (Αθήνα-1979)

Thomas A. Kemprer: "Handbook of Management" (London-1971)

Γρηγ.Παγκάκη: «Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων»(Τόμος Α '-Αθήνα-1998)

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΑ. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

Μάριος Κωστάκης

Το άρθρο αντό βασίζεται στις παρακάτω διαπιστώσεις:

α) Οι συνομαδώσεις μεταξύ των ανθρώπων, οι κυριότερες (αλλά όχι οι μόνες) από τις οποίες είναι τα έθνη και τα κόμματα, έχουν κάποια κοινή βάση που στηρίζεται στην ανθρώπινη φύση. β) Η βάση αυτή συνιστάται στην επιδίωξη της επιβίωσης (με την ευρύτερη έννοια των συμφέροντος – ενδιαφέροντος) μέσα από συμμαχίες που εξασφαλίζουν υποστήριξη στις αντιπαραθέσεις. γ) Οι αντιπαραθέσεις, αγώνες, συγκρούσεις, μάχες είναι αναπόφευκτες σε ένα κόσμο με πεπερασμένους πόρους μέσα στον οποίο συνωστίζονται αναρίθμητες και ολοένα πολλαπλασιαζόμενες ανθρώπινες απαιτήσεις.

Εδώ δεν θα προσπαθήσουμε να αποδείξουμε τις διαπιστώσεις αυτές. Τις θεωρούμε αυτονόητες είτε ως ιστορικές είτε ως καθημερινές παραπτηρήσεις. Αυτό που επιδιώκουμε είναι 1) να περιγράψουμε το αποτέλεσμα των στην κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα μέσα σε ένα πραγματιστικό πεδίο αναφοράς και 2) να εξετάσουμε τις πιθανές εξελίξεις μέσα από την προβολή των στο μέλλον.

ΣΥΝΟΜΑΔΩΣΕΙΣ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ, ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Πως οι άνθρωποι δημιουργούν, παγιώνουν και αναπαράγουν τις συνομαδώσεις τους: Οι συνασπισμοί γίνονται μεταξύ όσων αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλο ως «συγγενείς» ή «ομοίους» και σε αντιδιαστολή με τους «ζένους». Η ομοιότητα, πραγματική ή πλαστή αδιάφορο, εξασφαλίζει το *minitum* που είναι απαραίτητο για μια στοιχειώδη συνεργασία, την σχετική ευκολία επικοινωνίας. Εκτός αυτού καθιστά πιθανότερη την συνάφεια ενδιαφερόντων και συμφερόντων. Δημιουργεί ένα οικείο χώρο στον οποίο μπορεί κανείς να κινηθεί με σχετικά λιγότερη αβεβαιότητα. Η συγγένεια και η ομοιότητα μπορούν να πάρουν διάφορες μορφές. Τέτοιες είναι:

Η κοινή καταγωγή (πραγματική ή όχι δεν έχει σημασία), η φυλετική συγγένεια, η πολιτιστική ομοιογένεια, η χρήση της ίδιας γλώσσας, η πίστη σε συγκεκριμένη θρησκεία και ακόμη περισσότερο στο ίδιο δόγμα, η καταγωγή από γεωγραφικά σαφώς διακριτό τόπο (π.χ. ένα νησί), η συναφής κοινωνικοοικονομική τοποθέτηση (τάξη), η συντεχνιακή – συνεργατική συναδελφικότητα. Όλες αυτές οι μορφές συγγένειας και ομοιότητας συγκροτούν αντίστοιχες ταυτότητες.

Όταν εξετάζουμε μία συγκεκριμένη περίπτωση στρέφεται αναγκαστικά η προσοχή μας στα στοιχεία που συναποτελούν την ταυτότητα που μας ενδιαφέρει. Τα στοιχεία αυτά ορίζουν – περιορίζουν το συγγενές και το ζένο και τους δίνουν μια σαφή και ζεκάθαρη εικόνα. Άλλα από αυτά είναι αντικειμενικά και λίγο – πολύ αναμφισβήτητα (π.χ. η χρήση μίας γλώσσας) και άλλα δημιουργήθηκαν με την πάροδο του χρόνου χωρίς να μπορούμε πλέον να διαχωρίσουμε την πραγματικότητα από τον μύθο με τον οποίο έχουν επενδυθεί (π.χ. οι απώτερες, «μυθικές» ιστορικές εποχές που επικαλούνται τα διάφορα έθνη).

Η διανοητική επεξεργασία των ταυτοτήτων δημιουργησε ιδεολογίες. Όλες οι ιδεολογίες ταυτόχρονα ενώνουν και χωρίζουν. Ενώνουν όσους θεωρούνται ότι ανήκουν στην ομάδα ενώ τους διαχωρίζουν από όσους θα πρέπει να παραμείνουν εκτός των τειχών. Η δυναμική επιδίωξη των συμφερόντων επιβάλλει τον διαχωρισμό σε περιούσιους και παρίες.

Από τη στιγμή που δημιουργούνται οι ιδεολογίες αποκτούν μια δική τους ξεχωριστή, αυτόνομη ζωή. Καλύπτουν νοητικές, πνευματικές, υπαρξιακές ανάγκες όσων προσφεύγουν σ' αυτές, ενώ στην πραγματικότητα δεν τους ξεφεύγει ολοκληρωτικά η κοινωνικοποίηση κανενός. Μεγάλος αριθμός ατόμων νοηματοδοτούν την ύπαρξή τους αναφορικά με την ιδεολογία που τα έχει κερδίσει. Πολλές φορές η συναισθηματική πρόσδεση στην ιδεολογία και τη συλλογικότητα που αντιπροσωπεύει είναι τόση και τέτοια ώστε ο έμφυτος ατομικισμός μεταμορφώνεται σε φανατική πίστη ή θέληση για αυτοθυσία. Έτσι με την ίδια συχνότητα που παρατηρούσαμε ατέλειωτες αιματοχυσίες στα πλαίσια θρησκευτικών πολέμων του παρελθόντος είδαμε στον 20ο αιώνα η «ταξική συνείδηση» και ο εθνικισμός να έχουν ανάλογα αποτελέσματα.

Στο σύγχρονο πλαίσιο των μεταμοντέρνων σχετικισμού, όπου το άτομο αισθάνεται έρμαιο σε ένα πέλαγος έλλειψης αξιών, πίστεως και σταθερών σημείων αναφοράς, μερικές από τις συνομαδώσεις μπορούν να δώσουν μία διέξοδο στην υπαρξιακή αγωνία των ανθρώπων. Η ζωή τους μπορεί να αποκτήσει νόημα και περιεχόμενο όσο περισσότερο πειστικός είναι ο θεμελειακός μύθος που ενώνει τα μέλη. Η ένταξη στον σχηματισμό δίνει νόημα και σκοπό για τον αγώνα της ζωής, ελπίδα για το μέλλον, στήριξη από τα υπόλοιπα μέλη (όπως και αν ονομάζονται: συμπατριώτες, σύντροφοι, συναγωνιστές).

ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΑΔΩΣΕΩΝ
Οι ανθρώπινες ομάδες ανεξαρτήτως μεγέθους και κλίμακας συγκροτούνται όχι μόνο για να ανταποκριθούν σε υπαρξιακές ή άλλες ανησυχίες αλλά κυρίως για να ικανοποιήσουν καθημερινές ανάγκες επιβίωσης και ανάπτυξης βιολογικών οντοτήτων.

Τα περιθώρια ικανοποίησης των ατόμων στον πραγματικό κόσμο είναι πάντοτε στενά γιατί οι πόροι είναι δεδομένοι και συνεπώς περιορισμένοι. Κάθε προσπάθεια επιβίωσης σε αυστηρά ατομικό ή οικογενειακό επίπεδο θα ήταν εξ αρχής καταδικασμένη στην αβεβαιότητα του τυχαίου και την ανασφάλεια κάθε ανθρώπινης επαφής. Η ανάγκη συνεργασίας προέκυψε ως οικονομία δυνάμεων, ως οικονομία κλίμακας που αποφεύγει το τεράστιο κόστος των συγκρούσεων (με αμφίβολη άλλωστε έκβαση) σε ατομικό επίπεδο.

Όμως, επειδή οι ανάγκες ικανοποίησης ήταν (και είναι) απεριόριστες σε σχέση με τους δεδομένους πόρους, η δυνατότητα συνεργασίας γρήγορα φάνηκε ότι έχει τα όρια της. Γι' αυτό δεν δημιουργήθηκε η κοινωνία αλλά πολλές κοινωνίες (κράτη, έθνη) και ακόμη περισσότερο το κοινωνικό σώμα ποτέ δεν έγινε μονολιθικό αλλά πάντα παρέμεινε κατακερματισμένο (σε κόμματα, κινήματα, οργανώσεις και κάθε άλλου είδους συσσωματώσεις).

Η παρόμηση για ζωή, για επιβίωση, φέρνει ανταγωνισμούς από τους οποίους προέρχονται οι συγκρούσεις. Οι αντιθέσεις αναπαράγονται αέναα γιατί, αμέσως αφού ένας σχηματισμός κατισχύσει έναντι των ανταγωνιστών του και «μεγαλώσει» αρκετά, το πεδίο της διαμάχης μεταφέρεται στο εσωτερικό του ανάμεσα σε αντίπαλες ομαδοποιήσεις.

Ο φαύλος αυτός κύκλος δεν αφήνει σημαντικά περιθώρια διαφορετικής ατομικής επιλογής γιατί προκαθορίζεται από εξωτερικές «σκληρές» πραγματικότητες: η σπάνις των πόρων, τα ανθρώπινα βιολογικά ένστικτα (που εμφανίζονται ίδια παντού και πάντα), ο χώρος και ο χρόνος, είναι συγκεκριμένα και αφήνουν περιορισμένες δυνατότητες ικανοποίησης.

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΑΔΩΣΕΩΝ

Εφ' όσον το πλαίσιο δημιουργίας και δραστηριοποίησης των ανθρωπίνων συνομαδώσεων είναι περίπου όπως το περιγράψαμε ως εδώ, αντιλαμβανόμαστε ποια αξία και πραγματική χρήση έχουν οι επαγγελίες, οι εξαγγελίες και τα ιδεολογικά τους προπετάσματα.

Συνήθως οι δημιουργοί και οι πρωταγωνιστές τους στο όνομα μιάς ανεξήγητης επιθυμίας άδολης αλτρουιστικής προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο και τον αόριστο «άνθρωπο» προσπαθούν να ενσωματώσουν όσο το δυνατό περισσότερα άτομα στα σχήματά τους με άμεσο ουσιαστικό αποτέλεσμα την ικανοποίηση των προσωπικών τους αξιώσεων ισχύος, συμφερόντων και ενδιαφερόντων.

Στην προσπάθειά τους αυτή συνεπικουρούνται από ψευδοπροφήτες διανοούμενον που επαγγέλλονται ανέξοδα «ένα καλύτερο αύριο», ελευθερίας, ισότητας, αδελφοσύνης και αγάπης μέσα από την ιδεολογική ένταξη και την συλλογικότητα. Οι μάζες σε μεγάλο βαθμό τείνουν ευήκοον ούς σε τέτοια λόγια που τις χαιδεύουν και τις νανουρίζουν όσο κι αν δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα.

Ωστόσο οι παραδοχές αυτές δεν αναιρούν σε τίποτα όσα έπωθηκαν προηγουμένως για την σημασία τις ιδεολογικής διαδικασίας για την ανάδειξη, παγίωση και κατίσχυση οποιουδήποτε κοινωνικού σχηματισμού.

Πέραν αυτών διαφαίνεται μια θετική κοινωνική λειτουργικότητα της ιδεολογικής και γενικότερα πολιτικής δράσης στα πλαίσια των συνομαδώσεων. Ο ιδεολογικός και πολιτικός λόγος που αφορμάται από ή εκπέμπεται εντός των σχηματισμών αυτών αποτελεί την κύρια συνδετική ουσία που ενώνει τους ανθρώπους και τους καθιστά ικανούς για την οποιαδήποτε πολιτική δράση. Αν θεωρήσουμε ότι εξατομικευμένη πολιτική παρέμβαση δεν μπορεί παρά να έχει περιορισμένης κλίμακας αποτελέσματα, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι οι συνομαδώσεις, ειδικότερα δε ο ιδεολογικός τους χώρος, είναι το προνομιακό όχημα για καθένα που έχει την φιλοδοξία και την ικανότητα για πολιτική παρουσία.

Με τον τρόπο αυτό στις συνομαδώσεις εμπεριέχεται μεγάλο μέρος των δυνατοτήτων μιάς κοινωνίας για ανανέωση, για λόγο προερχόμενο από νεοεμφανιζόμενα στο πολιτικό σκηνικό πρόσωπα. Μέσα στις συνομαδώσεις βρίσκεται δυνάμει ένα παράθυρο ανοικτό στο καινούριο.

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ

Οι κυριότερες μορφές συνομαδώσεων που κυριάρχησαν στην ιστορία ως βασικοί κοινωνικοί και πολιτικοί θεσμοί, ειδικά τους δύο τελευταίους αιώνες, τα έθνη και τα κόμματα, παρουσιάζουν στοιχεία κόπωσης ήδη από τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα.

Τα κόμματα αντιμετωπίζουν την προϊόνσα συρρίκνωση του κοινού στο οποίο μπορούν να απευθύνονται. Οι άνθρωποι απομακρύνονται από την πολιτική τουλάχιστο με τη μορφή του κομματικού ανταγωνισμού στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Πρόκειται για γενικότερο κοινωνικό φαινόμενο που σχετίζεται με την αλλοτρίωση και την αποστασιοποίηση που δημιουργεί μια ολοένα και πιο πολύπλοκη κοινωνία η οποία έχει συνδέσει την χωρίς όρια οικονομική ανάπτυξη με τον ατομικισμό. Αναμενόμενο είναι οι συλλογικότητες να φθίνουν.

Στην προσπάθειά τους να απαντήσουν στην πρόκληση αυτή τα ίδια τα κόμματα έχουν μεταβληθεί: επιδιώκουν μέσα από την πολυσυλλεκτικότητα να ενσωματώσουν όσο το δυνατό περισσότερα αιτήματα, ανεξάρτητα από το πόσο ετερόκλητα είναι αυτά, με στόχο να αυξήσουν την πελατεία τους. Έχουν έτσι χάσει τη σημασία τους τα ιδεολογικά επιχειρήματα που προέβαλαν στο παρελθόν και που τα χρησιμοποιούσαν ως όπλα σε ένα πραγματικό, τότε, αγώνα αντιπαράθεσης. Το αποτέλεσμα είναι οι πολιτικές να

συγχέονται μεταξύ τους και οι πολίτες να θεωρούν «όλους ίδιους» και να αποδοκιμάζεται η πολιτική ως μία δαπανηρή αλλά ανώφελη διαδικασία που δεν μπορεί να φέρει αλλαγές σε καμία κατεύθυνση.

Τα έθνη βρίσκονται επίσης σε κρίση. Εννοείται, βεβαίως εδώ, τα «δυτικά» έθνη, τα οποία από τη μια πλευρά έχουν ολοκληρωθεί ως εδαφικές και κρατικές οντότητες και απ' την άλλη οι κοινωνίες τους έχουν στραφεί μονομερώς προς την οικονομική προσπάθεια, η οποία επιδιώκει την παγκοσμιοποίηση, υπακούοντας τυφλά στα κελεύσματα της αγοράς και κάνει τα έθνη – κράτη να φαίνονται σαν απολιθώματα.

Η πραγματικότητα αυτή είναι πολύ διαφορετική για τον υπόλοιπο κόσμο. Ακόμη και στην Ευρώπη (έστω και «ανατολική», π.χ. Βοσνία) ζούμε μια αναβίωση του έθνους και του εθνικισμού.

Στις δυτικές κοινωνίες πάντως το κλίμα της γενικευμένης αμφισβήτησης, της απομυθοποίησης, του πλουραλισμού και της διαρκούς προβολής του κοσμοπολιτισμού έχει φθείρει την έννοια του έθνους και την απήχηση των εθνικισμών. Την πρωτοβουλία στον τομέα αυτό, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο έχει μια ανορθόδοξη πολιτική και κοινωνική συμμαχία μεταξύ αριστερών οπαδών των δικαιωμάτων και φιλελευθέρων δυνάμεων της αγοράς.

Τα έθνη, τα κόμματα και κάθε άλλη συνομάδωση του παρόντος για να επιζήσουν στο μέλλον θα πρέπει είτε να προσαρμοστούν είτε να μεταλλαχθούν. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αναμένουμε ολοκληρωτική εξαφάνιση των συνομαδώσεων και της συλλογικότητας στις συμπεριφορές. Όχι μόνο κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε ένα εφιαλτικό κόσμο ολοκληρωτικής ιδιωτείας, αλλά όπως είδαμε σε προηγούμενα σημεία, θα ήταν αντίθετο με την συνήθη ανθρώπινη συμπεριφορά και φύση, τουλάχιστο όπως τη γνωρίζουμε μέχρι τώρα.

Μπορούμε, μέσω των σημερινών τάσεων, να διερευνήσουμε (ενδεχομενικά) τις μελλοντικές εξελίξεις.

Η παρακμή των εθνικών κρατών μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερες ενότητες, όπως διαφαίνεται σήμερα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι αμφισβητήσιμο, όμως, κατά πόσο θα καταστεί δυνατή μία ταυτότητα για όλη την Ευρώπη. Γιατί μόνο τότε θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για ένα νέο ομογενοποιημένο κοινωνικό σχηματισμό, μία συνομάδωση. Διαφορετικά θα παραμείνει αυτό που είναι σήμερα, ένας οικονομικός συνεταιρισμός μεγάλης κλίμακας.

Ακόμη περισσότερο απίθανη είναι η εκδοχή του S. Huntington που αναφέρεται στο βιβλίο του «Η σύγκρουση των πολιτισμών». Η προσδοκία ότι τόσο μεγάλα ανθρώπινα σύνολα όσο οι «πολιτισμοί», θα ενοποιηθούν, αγνοεί επιπλαία τις μεγάλες αντιθέσεις στο εσωτερικό τους.

Η αντίστροφη τάση για σύνολα μικρότερα του έθνους – κράτους δείχνει ισχυρότερη. Πρόκειται για μία μορφή τοπικισμού σε περιφερειακό επίπεδο (Regionalism) η οποία κατά περίπτωση θα μπορούσαμε να τη χαρακτηρίσουμε ως εθνικισμό μικρής κλίμακας ή όψιμο εθνικισμό. Σε πολλές περιοχές της Ευρώπης (π.χ. Σκατία, Ουαλία, Χώρα των Βάσκων, Καταλωνία, Βρετανή, Βαλωνία, Φλάνδρα) εμφανίζεται ένα ενδιαφέρον από μεγάλα τμήματα του πληθυσμού για τον τοπικό πολιτισμό, την τοπική γλώσσα ή διάλεκτο, τις τοπικές ιδιαιτερότητες και την ταυτότητα. Δεν θα πρέπει να υποτιμήσουμε, λοιπόν, το ενδεχόμενο μίας Ευρώπης των περιφερειών αύριο και ενός κόσμου των περιφερειών μεθαύριο.

Σε ακόμη μικρότερη κλίμακα εμφανίζεται η κίνηση υπέρ της διαβίωσης σε μικρές κοινότητες (Κοινοτισμός). Παρόλο που στους χώρους της διανόησης βρίσκει πολλούς οπαδούς, που την βλέπουν σαν πιθανή λύση στα προβλήματα των χαοτικών μεγαλουπόλεων, είναι μάλλον ουτοπική αφού οι εξελίξεις στις οποίες ανθίσταται είναι τετελεσμένες και μη αντιστρεπτές.

Η υποχώρηση των κομμάτων επέτρεψε σε άλλους κοινωνικούς σχηματισμούς να δημιουργηθούν. Εμφανίστηκαν νέα κόμματα με αιτήματα που ξέφευγαν από τους συνηθισμένους άξονες: π.χ. οικολογικά, φεμινιστικά. Σύντομα όμως, έγινε αντιληπτό ότι και αυτά εισπράττουν σε μεγάλο βαθμό την αποξένωση και αποχή από την πολιτική. Περισσότερη τύχη στη Δύση, φαίνεται ότι θα έχουν τα «μονοθεματικά» νέα κοινωνικά κινήματα. Πρόκειται για κινήματα αυτοπεριοριζόμενα σε ένα θέμα – αίτημα με κοντινό συνήθως χρονικά και τοπικά ορίζοντα (π.χ. η απαγόρευση των αμβλώσεων). Τα κινήματα αυτά καταφέρνουν να συγκεντρώσουν το ενδιαφέρον πολλών πολιτών, αλλά λόγω της περιορισμένης τους εμβέλειας, δεν μπορούν να παράγουν ιδεολογία, να δημιουργήσουν ταυτότητα και να διαρκέσουν.

Τσως οι εξελίξεις να είναι ακόμη περισσότερο «εξωτικές». Ο άνθρωπος του 21^{ου} αιώνα μπορεί να αισθάνεται και να ανήκει ιδεολογικά και υπαρξιακά σε ένα σχηματισμό που θα αναφέρεται αποκλειστικά στην εταιρεία που εργάζεται. Τέτοια φαινόμενα έχουν ήδη ζεκινήσει στην Ιαπωνία όπου οι εργαζόμενοι ζουν σε συνοικίες της εταιρείας, αγοράζουν από τα καταστήματά της, παρακολουθούν τα θεάματά της, ντύνονται με τη μόδα που έχει καθιερώσει κ.λ.π. Η, σε διαφορετική περίπτωση, ο νεαρός κάτοικος της μεγαλούπολης μπορεί να ταυτίζεται με την συμμορία της συνοικίας του μέσα στην οποία μεγάλωσε.

Οποια μορφή και αν πάρουν οι συνομαδώσεις των ανθρώπων στο μέλλον δεν φαίνεται πιθανό ότι θα ξεφύγουν από το πλαίσιο των αρχικών διαπιστώσεων του άρθρου αυτού.

**Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟ-ΔΙΟΙΚΗΣΗ:
Η αποκέντρωση της διαφθοράς της εξουσίας

Του Παναγιώτη Δ. Ζαρίφη
Νομικού, σπουδαστή της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης
IA' Εκπ. Σειρά, Τμήμα Γενικής Διοίκησης
Ειδικού Γραμματέα του Συλλόγου Σπουδαστών Ε.Σ.Δ.Δ.

Όσοι είχαμε ελπίδες παλιότερα ότι μέσα από την διεύρυνση της αυτοδιοίκησης οδηγούμαστε σε κατά το δυνατόν δημοκρατικότερες ή –πολύ περισσότερο – πιο ελευθεριακές κοινωνικές σχέσεις νομίζω ότι τώρα είναι ο καιρός να προχωρήσουμε στην πλέον θαρραλέα αυτοκριτική.

Οι τοπικές κοινωνίες αποδείχθηκαν στην πράξη τρομερά πιο αυταρχικές, πολύ πιο διεφθαρμένες, πολύ πιο εξουσιαστικές.

Οι δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές που διεξήχθησαν πρόσφατα είναι το καλύτερο πειστήριο.

Παρατηρήσαμε τις τοπικές κοινωνίες να οδηγούνται όχι απλώς αβίαστα αλλά «αγαλομένω ποδί» στον μαζικό εκμαυλισμό τους, στην μετατροπή τους σε χαμογελαστές αγέλες χειροκροτητών της ιλουστρασιόν τηλεοπτικού ήθους «καγκελέας» νέας τοπικής εξουσίας. Βασικό στοιχείο, σχεδόν συστατικό, αυτής της νέας διανομής ρόλων το παζάρι: «Να σε δώκω το Μισίρι να με δώκεις την Φραγκιά».

Ανταλλαγές, δηλαδή, γυμνών θώκων χωρίς αρχές, μόνο για την επιβεβαίωση μίας στην πράξη ανύπαρκτης τοπικής κυριαρχίας των κομμάτων. Η τυπολογία αυτής της συναλλαγής μακριά από κάθε πολιτικό πολιτισμό, προσιδιάζει περισσότερο και εξηγείται με την αντιστοίχησή της με την δράση των νεανικών συμμοριών στις ΗΠΑ.

Ο τοπικός λόγος απουσίασε σχεδόν παντελώς, τουλάχιστον από τα αυτιά και τα μάτια της πλειοψηφίας του λαού. Αντίθετα κυριάρχησαν «βλαχοδημαρχικές» ρητορείες: «Θα σας φτιάξουμε δρόμους, ιπποδρόμους, νταβανοδρόμους και ...πέτρα στο κεφάλι σας». Όλος ο ορμαγδός, όλος ο κορνιαχτός για τα έρμα τα κονδύλια. Ποίος να πρωτοχωθεί, ποιός να πρωτοπάρει από το φαῦ της ευρω -Κίρκης που θα μας κάνει όλους γουρούνια, αν αυτό δεν έχει συμβεί ήδη.

Το αποτέλεσμα: τοπικές εξουσίες ολωσδιόλου πελατειακού χαρακτήρα, εξαθλιωμένες ηθικά –και άρα και πολιτικά- από το συνεχές παζάρι, ιδιότυπα αυταρχικές, σχολείο εξαχρείωσης, κομπίνας, πολιτικής και πολιτιστικής σήψης και μιζέριας..

Και όλα αυτά σε έναν τόπο, ο οποίος από πολύ παλιά τα προβλήματα εξουσίας προσπαθούσε να τα λύνει τοπικά: πόλεις- κράτη, βυζαντινές κοινότητες, κοινότητες της Τουρκοκρατίας κλπ.

Δεν επιδιώκω με τα ανωτέρω να εξωραΐσω το παρελθόν ή να παρουσιάσω ειδυλλιακή την ζωή των ανθρώπων που έζησαν ή ζουν σε μικρότερες κοινότητες. Εξάλλου εν πολλοίς η μιζέρια την οποία προπεριέγραψα είναι αποτέλεσμα και τέτοιων αν-ιστορικών και αν-επιστημονικών ρομαντικών λήψεων του ζητουμένου.

Από εκεί όμως μέχρι του σημείου να πρέπει να έχεις δεσμό με τον κοινοτάρχη για να νοσηλευθείς στο Κέντρο Υγείας υπάρχει μεγάλη απόσταση, η οποία είναι απαράδεκτο να διανυθεί αβασάνιστα.

Για να έχουμε μία άλλη προσέγγιση όντως χρειάζεται θεσμικά εξασφαλισμένος και

διακριτός ρόλος και οικονομική στήριξη των ΟΤΑ κάθε βαθμού. Δεν μπορούμε να περιμένουμε από επαίτες της ελεημοσύνης του κεντρικού κράτους να έχουν πνοή και παλμό για κάτι παραπάνω από νομιμοποίηση αυθαιρέτων σε κρίσιμες για το περιβάλλον (αλλά και την τσέπη κάποιων «φίλων») περιοχές.

Ωστόσο το αναβαθμισμένο θεσμικά και εξασφαλισμένο οικονομικά περιβάλλον δεν αρκεί από μόνο του για την καλλιέργεια της αυτονομιακής συνείδησης ή της δημοκρατικής υπευθυνότητας.

Σε μεγάλο βαθμό αυτού του είδους τα πολιτιστικά αγαθά έχουν μία πορεία λιγότερο ή περισσότερο αυτόνομη από πολιτικές και ιδίως εξουσιαστικές διαδικασίες: φύονται μόνο εκεί που τα ... σπέρνεις και τα θάλπεις.

Έχουν την βάση τους στο πόσο αυτόνομα άφησε η οικογένεια να αναπτυχθεί το νέο βλαστάρι της. Πόση καταστολή έχει κάποιος υποστεί από το άμεσο και έμμεσο οικογενειακό, συγγενικό και χωρικό περιβάλλον του. Πόσο ώριμα έχει συζητήσει με τον εαυτό του τις αναπτηρίες του κάθε είδους. Πόσο αφέθηκε να δημιουργήσει από τους κοινωνικούς ή πολιτικούς φορείς στα πλαίσια των οποίων έδρασε.

Τελικά σχετίζονται με το πόσο επιτρέψαμε στους εαυτούς μας να ωριμάσουν, άρα να δράσουν εν γνώσει και με ανάληψη των όποιων συνεπειών.

Σχετίζονται επίσης τα μάλλα με την ευρύτερη στοχοθεσία της κοινωνίας:

Μία κοινωνία που έχει ως θεό της το χρήμα δεν αναμένεται να έχει ελευθεριακή πορεία, όσες «ελευθερίες» κι αν της παραχωρηθούν.

Σε καθεστώς διευρυμένης παγκοσμιοποίησης, αντίθετα με τα όσα επισήμως δηλώνονται ή εσώψυχα προσδοκόνται, η τοπική αυτονομία έχει πολλές φορές ως στόχο της την διάλυση των τοπικών πολιτιστικών ή εθνικών κοινωνιών και την προϊούσα μαζοποίησή τους ώστε να είναι πιο εύχρηστες από τους managers των πολυεθνικών. Και όλα μάλιστα εν ονόματι της τοπικής ελευθερίας.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό από όσους διαθέτουν εναισθησία έναντι της διαφθοράς της εξουσίας, ότι η αποδυνάμωση των εθνικών εξουσιών προς όφελος ταυτόχρονα υπερεθνικών μορφωμάτων και δήθεν τοπικών φορέων ρύθμισης, όζει μάρκετινγκ και απώλειας της προσωπικής και συλλογικής ιδιοπροσωπίας μας.

Είναι για τον γράφοντα προφανές ότι η άχρωμη ίλλουστρασιόν ομοιομορφία ορισμένων δημοτικών ταγών τίποτε αγαθό δεν προοιωνίζεται για τις ελευθερίες μας και την ανθρωπιά μας.

Τι πάω να πώ μ' όλα τούτα: όσοι είμαστε πολιτικά και κοινωνικά εναίσθητοι, όσοι δεν έχουμε ακόμα τρελαθεί από το τρελό νερό του καταναλωτισμού και της ιδιώτευσης πρέπει να στηρίξουμε υγιείς θεσμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, μη ξεχνώντας τα ερωτήματα και τις νύζεις που ήδη παρατέθηκαν και διατηρώντας τις επιφυλάξεις μας.

Διότι «το μικρό είναι όμορφο» μόνον όταν δεν είναι δόλωμα για την κατάποσή μας από τα σκυλόψαρα της ελεύθερης αγοράς και του χρηματιστηρίου. _

**ΑΝ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΣΤΕΙΛΕΤΕ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΑΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΑΛΟ
ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΥΠΟΨΗ ΣΑΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΝΑΥΤΙΑΟΜΕΝΟΥΣ
(Καλά εγώ το έγραψα –θα μπορέσει όμως κανείς να το διαβάσει;)

Το παραπάνω ερώτημα είναι κάθε άλλο παρά φιλοσοφικό και δεν αναφέρεται φυσικά στον βαθμό ενδιαφέροντος των Αποφοίτων για το περιεχόμενο του κειμένου σας. Βλέπετε, για να φτάσουμε στην εποικοδομητική κριτική των απόψεών σας θα πρέπει να προηγηθεί η ανάγνωσή τους. Γιατί είναι κρίμα να κοπιάζετε προσπαθώντας να αναπτύξετε την άποψή σας σχετικά με το οτι

♦ | ™| || Γ̄(™Γ| ¶| | Ο¤←↑ ↓↑→↑↑↓ | ↑↖↖↖ ↴↑→↑↑↓ | ↑←↖
↖↔ | ↑↑↖↖↔¶¶¶¶ | ¶¶¶ π¶¶¶¶¶¶ ανικανότητας του
¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶¶↔↔→↖↔→¶ .

Μπορεί να έχετε δίκιο, ίσως η άποψή σας να παρουσιάζει τρομερό ενδιαφέρον αλλά, έτσι όπως την παρουσιάζετε, είναι λίγο δύσκολο να σας κατανοήσει κανείς.

Καλό θα ήταν λοιπόν να ακολουθούμε όλοι μας κάποιους κοινούς κανόνες οι οποίοι θα διευκολύνουν τη ζωή όλων μας. Συγκεκριμένα:

1. Όλα τα κείμενα πρέπει να είναι γραμμένα σε *Times New Roman, Italic, 12*. Δεν είναι η καλύτερη δυνατή γραμματοσειρά, αλλά υπάρχουν και χειρότερες (οπότε ας μην το κάνουμε θέμα).
2. Ποτέ δεν κόβουμε τις λέξεις με παύλα (-). Όλες οι εκδόσεις του *Word for Windows* έχουν την δυνατότητα να κρατούν τις λέξεις στην ίδια γραμμή. Αν αρχίσουμε να χωρί-ζουμε τις λέξεις, το κείμενό μας θα γίνει χάλια αν κάποιος προσπαθήσει να το εκτυπώ-σει σε διαφορετικό υπολογιστή με διαφορετικό *page format*.
3. Τα διαλυτικά (‘) βρίσκονται στο ίδιο πλήκτρο που βρίσκεται και ο τόνος (‘), δεξιά του L (Λ). Αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε διαλυτικά αρκεί να πατήσουμε *Shift* + το πλήκτρο του τόνου πριν από το γράμμα.
4. Η λέξη «από» τονίζεται.
5. Η τελεία (.) και το κόμα (,) μπαίνουν στο τέλος της λέξης, χωρίς να αφήνουμε κενό μετά το τελευταίο γράμμα. Ένα κενό μπαίνει μετά την τελεία ή το κόμμα και το επόμενο πρώτο γράμμα της λέξης.
6. Μόνο αν θέλουμε να αλλάξουμε παράγραφο χρησιμοποιούμε το πλήκτρο *enter*.
7. Πριν στείλουμε το κείμενο για δημοσίευση κάνουμε μια εκτύπωση την οποία και ελέγχουμε. Είναι εντάξει το *format* του κειμένου; Μήπως πρέπει να διορθώσουμε κάτι; Μήπως πρέπει να αλλάξουμε το είναι σε είναι; Μήπως οι προτάσεις μας είναι κατανοητές μόνο από εμάς γιατί έχουμε παραλείψει μερικές λέξεις ή γιατί γράφουμε με το «σύστημα Φουκώ» (δυο προτάσεις η σελίδα). Αν διαβάζαμε δυνατά το κείμενο μας μήπως θα υπήρχε κίνδυνος να πάμε από ασφυξία; Από παραγράφους πως πάμε; Καλό θα ήταν να κάνουμε μερικές μικρές αλλαγές ώστε να βοηθήσουμε τον αναγνώστη που προσπαθεί να κατανοήσει την άποψή μας. Σε τελική ανάλυση, γι' αυτόν γράφουμε.
8. Μην χρησιμοποιείτε το σύστημα υποσημειώσεων του *Word* (*footnote*). Αν το κείμενό σας χρειάζεται υποσημειώσεις μπορείτε να τις βάλετε στο τέλος (αριθμημένες, σαν κανονικό κείμενο και όχι στο υποσέλιδο). Μπορεί να είναι λίγο άβολο αλλά η εντολή *footnote* παρουσιάζει προβλήματα σε μερικές εκδόσεις του *Word*.

9. Αποφύγετε, όσο γίνεται, τα αυθαίρετα συμπεράσματα. Μπορεί μερικά πράγματα να είναι αυτονόητα στην Υπηρεσία σας αλλά δεν είναι απαραίτητο να ισχύει το ίδιο για όλους τους υπόλοιπους. Μην θεωρείτε λοιπόν τα πάντα «ευκόλως εννοούμενα» και αποφύγετε τις συντομογραφίες (ΓΛΚ, ΠΑΒΕ, κ.λπ.). Αν θέλετε να χρησιμοποιήσετε αρχικά λέξεων, φροντίστε να υπάρχει η επεξήγησή τους την πρώτη φορά που θα εμφανιστούν στο κείμενό σας.
10. Δεν είναι απαραίτητο να διαθέτουν όλοι την τελευταία, υπερσύγχρονη έκδοση του Word (ή έστω και την προηγούμενη –όχι και τόσο καινούργια έκδοση). Γι' αυτό, φροντίστε να δημιουργείτε δυο αντίγραφα των κειμένων σας στην δισκέτα ή το e-mail που στέλνετε για δημοσίευση: ένα αντίγραφο (doc., ή xls.) στην έκδοση που χρησιμοποιείτε (π.χ. Word 6, Word '97) και ένα αντίγραφο σε προγενέστερη έκδοση, την οποία πιστεύετε πως διαθέτει ο παραλήπτης. Πιο συγκεκριμένα: Αφού ολοκληρώσετε το κείμενό σας, το οποίο έχετε αποθηκεύσει στην δισκέτα σαν esdd.doc, για παράδειγμα, ανοίξτε το File και από εκεί το Save As. Στο παράθυρο που θα εμφανιστεί, πηγαίνετε στο όνομα του εγγράφου (File name) και αλλάξτε το σε esdd1.doc. Στο κουτί που βρίσκεται ακριβώς από κάτω και ονομάζεται Save as type πατήστε το βέλος που υπάρχει στην δεξιά άκρη. Θα εμφανιστεί ένα μενού με διάφορους τύπους στους οποίους μπορεί να αποθηκευτεί το έγγραφό σας. Αν διαθέτετε Word 6 ή Word '97 (από το Microsoft Office '97) επιλέξτε τον τύπο Word 2.x for Windows. Ετσι, όλοι θα μπορούν να διαβάσουν αυτή την μορφή του κειμένου σας όποια έκδοση του Word κι αν χρησιμοποιούν. Όταν ολοκληρώσετε την διαδικασία και προσπαθήσετε να κλείσετε το κείμενό σας θα εμφανιστεί ένα μήνυμα το οποίο θα σας προειδοποιεί πως «σώσατε» σε παλιότερη έκδοση του Word, πράγμα το οποίο σημαίνει πως μερικές ιδιότητες του κειμένου σας μπορεί να γίνουν ανενεργές. Επιλέξτε yes ώστε να αποθηκευτεί το κείμενό σας στον προγενέστερο τύπο του Word
11. Μην κάνετε μόνοι σας την αριθμηση των κειμένων σας. Το περιοδικό ακολουθεί διαφορετική αριθμηση, οπότε, το μόνο που καταφέρνετε είναι να βασανίζετε τον άμοιρο επιμελητή κειμένων.

Για περισσότερες πληροφορίες ή για να στείλετε κείμενα στο περιοδικό της Ένωσης Αποφοίτων απευθυνθείτε στις εξής διευθύνσεις:

Θανάσης Γιαννόπουλος

**Διεύθυνση εργασίας: Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
Δ/νση Εποπτείας Ερευνητικών Φορέων,
γραφείο 507
Μεσογείων 14-18, 115 10 Αθήνα**

**Τηλέφωνο εργασίας: 6911122, 7752222 εσωτ. 326
Fax: 7715074
e-mail: tgian@gsrt.gr**

Βασίλης Τσιτσιόλης

**Διεύθυνση εργασίας: Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
γραφείο 601
Σταδίου 29, Αθήνα**

**Τηλέφωνο εργασίας: 3223064,
e-mail: kagias@exi.gr**

**ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.**

Επισημάνσεις—Πληροφορίες---Σχόλια

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.

Επισημάνσεις—Πληροφορίες---Σχόλια

Πιστεύοντας, ότι οι απόφοιτοι της Ε.Σ.Δ.Δ. δεν καλούνται να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση μόνο λόγω της φοίτησής τους στη Σχολή αλλά και λόγω της επιστημονικής δραστηριότητας και των ικανοτήτων που επέδειξαν πριν από την εισαγωγή τους σ' αυτή, θεωρώντας επίσης δεδομένη τη θέλησή τους να διευρύνουν συνεχώς τις γνώσεις τους και το επιστημονικό τους πεδίο προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος αλλά και της επαγγελματικής- επιστημονικής σταδιοδρομίας τους, κρίνουμε σκόπιμο να αναφέρουμε-σε αρκετούς απλώς να υπομνήσουμε-τις σημαντικότερες, κατά τη γνώμη μας, υπάρχουσες δυνατότητες διεύρυνσης του γνωστικού τους πεδίου και βελτίωσης των θεωρητικών και τεχνικών δεξιοτήτων τους:

Κύκλοι επιμορφωτικών σεμιναρίων του E.I.P.A.(European Institut of Public Administration—Maastricht Ολλανδίας).

Μέσω επιστολής είναι δυνατόν να ζητηθεί το ετήσιο ενημερωτικό έντυπο του Ινστιτούτου.
(E.I.P.A.-P.O. Box 1229,

6201 BE Maastricht

The Netherlands

tel. 0031-43-3296222

fax: 0031-43-3296296

Website: <http://www.eipa.nl>

Πληροφορίες σχετικά με :

-δραστηριότητες: κα W.Veenman

-δημοσιεύσεις-έντυπα: κα V. Deckmyn).

Υποτροφίες Επιστημονικού Προγράμματος Ν.Α.Τ.Ο., οι οποίες προκηρύσσονται περί τον Ιανουάριο κάθε έτους και αφορούν σε μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα θεωρητικών και θετικών επιστημών.

Πληροφορίες-Έντυπα:

Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας—
Κορνάρου 1 και Ερμού—Τ.Κ. 10563—Γραφείο 512 -ώρες: 11:30-14:00—τηλ. 3286312-5.

Μεταπτυχιακά προγράμματα υποτροφιών του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών(I.K.Y.)

Η προκήρυξη διενεργείται περί τον Ιανουάριο κάθε έτους.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να απευθυνθούν απευθείας στο I.K.Y.(Λυσικράτον 14-10558-Αθήνα-τηλ.3254385-9-fax:3221863) για κάθε πληροφορία και παραλαβή ή αποστολή του σχετικού εντύπου-ώρες: 12:00-14:00)

Προς τους παραλήπτες-αναγνώστες

του «ΡΗΞΙΚΕΛΕΥΘΟΝ»

Σε περίπτωση που διαθέτετε υλικό κατάλληλο για δημοσίευση (επιστημον. μελέτη, άρθρο, υπόμνημα, εργασία, πρόταση, διάλεξη, εισήγηση, κείμενο πολιτιστικού περιεχομένου, ανακοίνωση δραστηριοτήτων), το οποίο θα είναι ανάλογο των κατευθύνσεων και του ύφους που «χαράσσει» το παρόν έντυπο, παρακαλείσθε να επικοινωνείτε με τους υπεύθυνους σύνταξης και έκδοσης του «Ρηξικέλευθον» (τηλ., fax, ταχ/είο, e-mail), σε εύλογο χρόνο πριν το τέλος του τριμήνου.- Παρακαλούμε επίσης η αποστολή των κειμένων να συνοδεύεται, ει δυνατόν, από περιληπτική απόδοσή τους (1-2 σελ.) στα αγγλικά και στα γαλλικά, καθώς τα επόμενα τεύχη θα αποστέλλονται και στο εξωτερικό, όπως επίσης θα προβάλλονται και από τις ηλεκτρονικές μας σελίδες στο Διαδίκτυο.

*Παρακαλούνται τα μέλη της Ένωσης να στέλνουν τα χρηματικά ποσά των συνδρομών (ενν. και εγγραφών τους) στην Ένωση Αποφοίτων Ε.Σ.Δ.Δ., με ταχυδρομική επιταγή στην Τ.Θ. 30390-Μητροπόλεως 60 Τ.Κ. 10033-Αθήνα, κατόπιν συνεννοήσεως με τον υπεύθυνο οικονομικών κ. Στρ. Χατζηχαραλάμπους (τηλ.: 5235441), για λόγους καθαρά πρακτικούς.

Από τον εκδότη,
τον υπεύθυνο έκδοσης
και τη συντακτική ομάδα

